ORAS

Temperatūra naktį žemiau nulio.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:41.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Antradienis, Sausio-January 12 d., 1954 | Price 5c | No. 9

Midwest Inter. Library Center Gr.
5721 Cottage Grove Ave

IKE PAPRAŠĖ ĮSTAISYTI DARBO ĮSTATYMA

ĮŽANGINIAI PASITARIMAI TARP JV IR SSSR ATOMINIAIS KLAUSIMAIS

Dulles tarėsi su Zarubinu apie derybų procedūrą

WASHINGTONAS, D. C. — Pirmadienį SSSR ambasadorius Georgi Zarubin susitiko su valstybės sekretorium J. F. Dulles paruošti kelią būsimai konferencijai dėl atominės energijos pavedimo tik taikiems tikslams.

Pirmasis susitikimas buvo privataus pobūdžio, apie kurio vaisius gal bus kas nors paskelbta vėliau. Oficialiame pranešime sakoma, kad aiškintasi tik planuojamos konferencijos smulkmenomis, jos procedūra ir sąlygomis, kuriomis vyktų netolimoj ateity pagrindinės derybos tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos.

Sovietų norai nežinomi

Iš įžanginių pasitarimų Dulles nori patirti, nors nuvokti, tikruosius sovietų kėslus. Kremlius, tiesa, sutiko svarstyti prez. Eisenhowerio planą dėl atominės energijos sutarptautinimo. Bet gal Kremlius tik viešosios nuomonės spaudžiamas buvo priverstas sutikti derėtis, visiškai nemanydamas pasiduoti Jungtinių Tautų priežiūrai, kaip tai siūlo JAV prezidentas.

Optimizmas nedidelis

Iš ligšiolinių sovietų darbų ir žodžių JAV vyriausybės atstovai neturi jokio pagrindo optimizmui dėl galimo susitarimo tokiu svarbiu klausimu.

Kol šis tas daugiau paaiškės apie susitarimų galimybes, numatoma ir daugiau tokių pasikalbėjimų Washingtone ir Maskvoj tarp JAV - SSSR vyriausybės atstovų.

Ligi šiol sovietai laikosi savo senojo atominio plano: pirma uždrausti ir sunaikinti turimas atominių ginklų atsargas, o paskui pradėti tartis dėl atominės energijos pavedimo tarptautiniam organui.

Prez. Eisenhowerio pasiūlymas, kuris iš esmės nesiskiria nuo Trumano-Achesono planų, ragina pradėti nuo atominės energijos kontrolės ir tik susitarus dėl jos, eiti prie atominių ginklų uždraudimo.

Anglų lėktuve žuvo du amerikiečiai

LONDONAS. — Anglų moderniškajame sprausminiame lėktuve "Comet",, kuris sekmadienį nuskendo Viduržemio jūroj, buvo ir du amerikiečiai. Žuvo visi 29 keleiviai ir 6 lakūnai.

Vienas iš jų buvo Mrs. Dorothy Baker iš Limos, Ohio, kitas H. E. Schuchmann, iš New Yorko. Juodu abu įsėdo į lėktuvą Karachi Pakistane ir skrido į Londoną. Mrs. Baker buvo naujai organizuojamos religijos "Baha'i" delegatė vykusiame suvažiavime N. Delhi Indijoj. Schuchmann, anksčiau tarnavęs valstybės departamente, dabar dirbo McMillam knygų leidykloj.

Teismas nėra neklaidingas

SAN FRANCISCO. — Franklin Hamlin, laikrodininkas, buvo nusteistas už ginkluotą apiplėšimą nuo 5 metų iki gyvos galvos kalėti.

Bet Harry Kistler prisipažino teisme, kad šio nusikaltinimą padarė ne Hamlin, o jis. Hamlin po to teko paleisti.

IŠ VISO PASAULIO

Hitlerio nėra mirusiųjų sąraše

BERLYNAS. — Vokietijos oficialiuose gyventojų surašymo dokumentuose Adolfas Hitleris dar neįrašytas į mirusiųjų sąrašus, taip pat ir jo buvęs propagandos ministeris J. Goebbels. Vokiečių pareigūnai taip elgiasi ne dėl pagarbos Hitleriui, bet įstatymui: jiems dar niekas nepristatęs oficialaus mirties pažymėjimo apie Hitlerį ir Gobelsą.

JAV vaistai išgelbės austrų vaiką

INSBRUCK, Austrija. — Panaudojant visas moderniškąsias priemones laikui ir toliams nugalėti, į Austriją laiku pristatyti Amerikos vaistai išgelbėti 8 metų austrų berniuką nuo hemofilijos (kraujavimo) ligos. Vaistai buvo išsiųsti iš Lancingo, Mich., lėktuvu, išgirdus per radiją pagalbos šauksmą iš Europos. Paskutinį 4,500 mylių etapą, jau Austrijoj, globuliną prieš kraujavimą pristatė džypu, ištvermingu jankių kareiviško automobiliu.

Mirė Oscar Strauss, 83 metų

VIENA, Austrija. — Bad Ischl nuo širdies ligos mirė žinomas austrų kompozitorius Oscar Strauss, sulaukęs 83 metų. Jis parašė apie 50 operečių, kurių bene daugiausia žinoma yra "Šokoladiniai kareiviai". Hitlerio laikais kompozitorius buvo pabėgęs į užsienį. Oscar Strauss nėra gimininga su Johann Straussu, garsiųjų valsų karalium.

Norvegai pagavo sovietų laivą

OSLO, Norvegija. — Pakrančių apsaugos laivas, pastebėjęs sovietų traleri žvejojant terotorialiniuose vandenyse, paleido įspėjimo šūvį, bet traleris pasileido bėgti. Jis nesustojo net paleidus kulkosvaidžius. Reikėjo, pribėgus, nuleisti motorvaltę ir jėga perlipti ginkluotiemes sargybiniams į laivą, ir tik tada pasidavė šis traleris iš Murmansko.

W. Rockefelleriai sutarė dėl skyrybų

ŽMONA GAUS $5.5 MILIJONO

NEW YORKAS. — Winthrop Rockefeller advokatai pranešė, kad jiems galiausiai pasisekė susitarti su jo žmona Paulekiute dėl sumos, už kurią ji sutinka skirtis su Winthropu.

Ši suma nėra $10 milijonų, kaip keletą dienų prieš tai skelbė Rockefellerio įgaliotiniai. Žmona sutikusi grąžinti vyrui laisvę už mažesnę, bet vis tik imponuojančią sumą — $5,500,000.

— BOGOTA, Kolumbija. — Keleivinis lėktuvas, priklausiąs Avianca linijai, nukrito prie Manizales šį pirmadienį. Žuvo 22 žmonės.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Prisaikdinami nauji kongresmanai (iš kairės į dešinę): Harrison A. Williams iš New Jersey demokratas; Lester Johnson (atžymėtas strėla) iš Wisconsin demokratas, ir William Natcher iš Kentucky demokratas.

SOVIETAI IŠSKIRSTO POLICIJOS VERGŲ DARBUS Į MINISTERIJAS

Mažinama ir ekonominė MVD pajėgų galybė

PARYŽIUS. — Vakarų diplomatiniai stebėtijai budriai seka Malenkovo vyriausybės žygius išskaldyti pačius didžiausius trestus pasauly, MVD vykdytus kasyklų ir statybų darbus, panaudojant pigią vergų jėgą.

Gal būt, svarbiausias šios politikos tikslas, rašo N. Y. Times korespondentas C. L. Sulzberger, yra sumažinti galią slaptosios ir viešosios policijos, kuriai vadovavo L. Berija ir kurios prisibijojo ne tik partija, bet ir raudonoji armija.

Organizaciniai pertvarkymai

Vidaus kova su MVD prasidėjo, suėmus L. Beriją ir jį sušaudžius kaip išdaviką. Stalino laikais iš NKVD buvo padaryta dviejų rūšių policija — viešoji ir slaptoji, MVD ir MGB. Po Stalino mirties Berija sujungė šias policijos ministerijas vėl į vieną MVD. Sušaudžius Beriją, jo vietininku buvo paskirtas Kruglov, buvęs prie Berijos MGB ministeris.

Griauna MVD trestus

Stalino laikais į MVD buvo įjungti milžiniški pramonės darbai, vykdyti MGB, kaip aukso, anglies kasyklos, kanalų, geležinkelių statybos, iš didžiausios lalies vykdytos vergų darbais. Kai tik MVD inžinieriai išdirbdavo naują statybos projektą, pasipildavo naujos areštų ir trėmimų bangos, ieškant naujos pigios darbų vergų jėgos.

Dabar MVD ekonominis skyrius (t. y. vergų, "stalininių" statybų) likviduotas. Jo planavimo skyrius prijungtas prie elektros ministerijos, MVD plentų skyrius perduotas motorinių transportų ministerijai. Pats vyriausias MVD darbų planutojai (kaip Volgos-Dono kanalo) inž. Žuk ir Kruglov pervesti iš MVD ministerijos į elektros ministeriją. Bet duomenų, rodančių, kad Malenkovas nori atsisakyti Stalino-Berijos vergų darbų sistemos, vis dar nematyti.

— Iš Rytinės Vokietijos jaunųjų komunistų vadovybės pašalinti 3 vadai ir išvadinti Vakarų agentais ir banditais. Jiems gresia ilgos kalėjimo bausmės, po surežisuoto teismo ir "prisipažinimo".

Vėliausios Žinios

— New Yorke, Philadelphijoj ir kitose rytinių pakraščių vietose iškrito 10-15 colių sniego ir sukėlė didelius susisiekimo sunkumus.

— Anglijos atstovai prileidžia galimybę, kad jų sprausminis keleivinis lėktuvas "Comet" galėjo žūti dėl sabotažinių veiksmų. Lėktuvas pakeliui iš Indijos, pakilo iš Romos aerodromo į Londoną ir netrukus nukrito į Viduržemio jūrą.

— V. Vokietijoj susidūrė 3 JAV sprausminiai naikintojai, tačiau visiems trims lėktuvų pilotams pasisekė laimingai išsigelbėti parašiutais.

— Sovietų spauda skelbia, kad Chiang-Kaishekas tyčia laiko savo dalinius Burmoj ir nenori jų perkelti į Formozą, nes kaip jam įsakę "Amerikos karo kurstytojai".

— Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Bidault tvirtina, kad Maskva įsakytų komunistams taikintis Indokinijoj, jei Prancūzija atsisakytų dėtis į Europos jungtinę armiją. Bidault dėl to ragino Prancūziją nesielgti pagal Kremliaus norus, jungtis nedelsiant į Europos gynybos bendruomenę.

— Prez. Eisenhoweris paprašė Kongresą nedelsiant ratifikuoti JAV-P. Korėjos karo sutartį.

APIE AŠTUONIOLIKMEČIŲ BALSAVIMO TEISĘ

LONDONAS. — Į prez. Eisenhowerio siūlymą suteikti balsavimo teisę piliečiams nuo 18 metų, vietoj 21 metų, atsiliepė visa eilė anglų parlamento narių.

Dauguma narių iš abiejų partijų atmeta Eisenhowerio siūlymą, nes aštuoniolikmečiai dar nesą subrendę, kad susigaudytų politinėse problemose. Eisenhoweriui pritaria darbiečių atstovė Barbara Castle iš paties kairiojo sparno. Ji sako, jei aštuoniolikmečiai tinka karui, jie tinka ir balsavimui.

Italijos kabineto krizė tebesitęsia

LAIMĘ MĖGINA FANFANI "SOCIAL-KATALIKAS"

ROMA. — Naujasis kandidatas į ministerius pirmininkus Amintore Fanfani turi išlaikyti stiprią kovą ne vien iš kairės, bet ir iš savo paties; krikščionių demokratų, partijos.

Jis yra vienas iš pažangiųjų katalikų vadų, reikalaujančių daugiau veiksmų ir darbų socialiniam teisingumui įgyvendinti. Dėl šio jo "radikališkumo" jis turi daug priešų ir katalikų tarpe, kurie mėgsta šnekėti apie "socialinį teisingumą", nesigrieb dami tinkamų politinių priemonių kada atsisėda į valdžią.

Kabineto krizę Italijoj tuo būdu tęsiasi toliau, aktualindama naujus parlamento rinkimus, kuriuose, kaip spėjama, komunistai dar daugiau laimėtų.

Nukrito lėktuvas su milijonieriais

žuvo 10 žinomų pramonininkų

SCHREVERPOTT, La. — Privatinis lėktuvas, grįžtas iš ančių medžioklės Meksikos įlankos pakraščiuose, atsitrenkė į negyvenamą namą ir sudužo.

Trumpai prieš nelaimę lėktuvo pilotas pranešė Schreverporto aerodromui, kad apledėjo lėktuvas ir kad baigiasi degalas.

Lėktuve buvo 10 keleivių-medžiotojų ir du pilotai. Jie visi žuvo. Tarp žuvusiųjų yra: Thomas Braniff, 70 m., žinomos lėktuvų kompanijos kūrėjas ir prezidentas; R. H. Hargrove, 57 m., Texas — Eastern gazo kompanijos prezidentas; Chris Abbott, 65 m., Nebraskos bankininkas; Edgar Tobin, 58 m., garsus I pasaulinio karo lakūnas iš Eddie Rickenbacker eskadriles; Justin Querbes, 61 m., Schreverporto bankininkas, jo brolis Randolph, 59 m., elektros reikmenų pirklys, Bernard Weiss, 50 drabužių krautuvių savininkas; du žibalo pramoninkai J. P. Evans 69 m. ir John Atkins, 56 m., abu iš Schreverport-Louissianos.

Žuvusieji lakūnai yra Buddy Huddleston, 30 m. ir Louis Schexnaydre, abu iš Houma, La.

PREZIDENTAS SIŪLO SUŠVELNINTI DARBININKŲ UNIJŲ SUVARŽYMUS

Įnešta 14 pataisų į Taft - Hartley įstatymą

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris, kaip žadėjo savo Unijos kalboj, pagaliau įteikė Kongresui ištaisyti dabartinį Taft-Hartley vardo darbo santykių įstatymą, prieš kurį kovoja visa organizuotoji darbininkija.

Siūlomos pataisos ir laukiamos Kongreso pritarimas neapims unijų reikalavimų, tačiau kai kurie unijų vadai reiškia pasitenkinimą vien šiuo prezidento žygiu, kurio veltui laukė per ištisus 1953 metus. Dėl H.-T. įstatymo pakeitimo vilkinimo iš Eisenhowerio vyriausybės pasitraukė darbo reikalų sekretorius, AFL veikėjas, vanmzdžiatiesių darbininkų unijos pirmininkas Martin Durkin.

Durkin sveikina pasiūlymą

Buvęs sekretorius Durkin palankiai pasisakė už prezidento pasiūlymą ištaisyti Taft-Hartley įstatymą, pripažindamas, kad po šių pataisų įstatymas būtų daug tobulesnis, bet vis dar ne toks, kokį siekią darbininkija.

Durkin buvo išdirbęs 19 punktų pataisų programą, bet Eisenhoweris nerado laiko iškelti ištaisyto pataisymo Kongrese. Eisenhowerio pataisos apima 14 punktų, tarp kurių yra ir dalis Durkino ir kitų unijų vadų reikalavimų.

Daugiau teisių unijoms

Pagal prezidento pasiūlymą, unijoms būtų pripažintos teisės turėti įmonėse savo skyrius ir reikalauti, kad darbininkai būtinai priklausytų unijoms (union shop).

Būtų pripažinta unijoms teisė streikuoti ne tik prieš tiesioginį savo darbdavį, bet ir prieš tas firmas, kurios turi bendrų gamybos reikalų su darbdaviu ("secondary boycots").

Streikus turi nubalsuoti

Pagal Ikes siūlymus, unijos darbininkai slaptuose balsavimuose turi pirma patys nutarti, ar skelbti streiką. Prezidentas be to reikalauja ir toliau, kad unijų vadai prisiektų, jog jie nėra komunistai. Tokios priesaikos bus reikalaujamos ir iš antrosios pusės—darbdavių.

Prezidentas yra numatęs apdrausti unijos narių sudėtas lėšas, kad jos nebūtų leidžiamos pašaliniams tikslams.

Korėjos klausimas Jungtinėse Tautose

Šaukia susirinkimą vasario 9

NEW YORKAS. — Mme Pandit iš Indijos, JT visuotinio susirinkimo pirmininkė, siūlo naują sesiją vasario 9 d.

Savo telegramoj iš N. Delhi, Indijos JT gen. sekretoriui Dag Hammarskjoldui Mme Pandit prašė atsiklausti JT narių, ar jie sutinka su jos pasiūlymu. Atrodo, kad nariai jai nesipriešins, nes išsiskirstant gruodžio mėnesį buvo susitarta, kad pirmininkė gali sušaukti JT naują sesiją, kai tik jai pasirodys, jog tai reikalinga dėl Korėjos reikalų.

Nutrūkus pasitarimams dėl Korėjos konferencijos sušaukimo, belaisvių ir kiti su Korėjos paliaubomis susiję klausimai verčia dalykus perkelti į JT organizaciją.

Pirmadienio iš Peipingo paskelbta, kad Kinija ir Šiaurinė Korėja kreipėsi į JT atstovus atnaujinti nutrūkusias derybas dėl Korėjos taikos konferencijos.

Demokratų partija laukia ADA paramos

Pirmininkas buvęs nesuprastas

WASHINGGTONAS, D. C. — Stephen Mitchell, demokratų partijos pirmininkas, paaiškino, kad jo pareiškimas apie ADA (Americans for Demokratic Action) gruodžio 27 d. buvo klaidingai suprastas.

Tada Mitchell būk pasakęs, kad demokratų partija galinti apsieiti ir be ADA paramos. Mitchell sako, kad demokratų partijos kandidatams naudinga visokių organizacijų parama, kurios pritaria demokratų partijos principams.

Massachuasetts valstybės demokratų partijos iždininkas Foster Forculo, pakviestas pasakyti kalbą ODO suvažiavime, pasakė, kad ADA parama demokratų kandidatui yra tartum "mirties pabučiavimas".

Molotov gavęs širdies smūgį

NEŽINIA, AR GALĖS VYKTI Į KONFERENCIJĄ BERLYNE

LONDONAS. — Daily Sketch laikraštis sužinojęs iš Maskvos, kad SSSR užsienio reikalų ministerio Molotovo sveikata esanti blogame stovy.

Prieš savaitę laiko jis gavęs Kremliuij širdies smūgį, o dabar esąs nuolatinėj 4 gydytojų priežiūroj.

Laikraštis kelią abejonę, ar Molotovas galės atvykti į užsienio reikalų konferenciją Berlyne, kuri numatyta sausio 25 d. Tokiu atveju konferenciją tektą vėl nukelti į ateitį.

Įsakė suimt Richie, atentato prieš W. Reuther liudininką

Be jų būtų sunku nuteisti gengsterius - pasikesintojus

DETROITAS. — Prokuroras Generald O'Brien įsakė ieškoti ir suimti Donald Richie, svarbų liudininką atentate prieš Walter Reuther, CIO vadą.

Jis pabėgo nuo policijos apsaugos, suteikęs prokurorui žinias apie tikruosius pasikėsintojus į W. Reuther gyvybę 1948 m. Manoma, kad Richie, bijodamas gensterių keršto, pabėgo į Kanadą, nebūdamas tikras, kad policija gali jam suteikti apsaugą nuo gengsterių. Kol jis buvo laikomas liudininku, policija negalėjo jo ieškoti ir suimti. Bet kai prokuroras apkaltino Richie dalyvaus atentate, jis dabar ieškomas Amerikoj ir Kanadoj kaip nusikaltėlis.

IŠ PHILADELPHIJOS LIETUVIŲ PADANGĖS

Lietuvių Klubas skaito Naujienas

Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave. klubo narių susirinkimas Amerikos Lietuvių Kongreso proga nutarė paskirti 25 dol. auką Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Juozas Rutkauskas, socialdemokratų veikėjas, to klubo narys, visuomet palaiko tuos iškeltus sumanymus, kurie pasitarnauja lietuvybės stiprinimui. Lietuvių Muzikos klubo vadovybė turi užsiprenumeravusi Naujienas, kurios yra padėtos laikraščių lentynėlėje, kad kiekvienas jas galėtų pasiskaityti.

Socialdemokratų veikėjas Juozas Jankus dalyvavo Amerikos Lietuvių Kongrese.

Rašeiva trokšta reklamos

Naujienų skaitytojai Philadelphijoje nustebinti paliko, kai ir jų lapuose 275 Nr. net 23 skilties eilutės paskirtos K. Vidikausko poezijai paminėti, kuri buvusi lenkų laikraščiuose "Jednosc" ir "Gwiazda" išspausdinta. Tad, manau, pravartu skaitytojams susipažinti su K. Vidikausko eilėmis, kurias mielai spausdina beraščio redaguojamos Lietuvių Naujienos. Štai jos:

Grožės Karalienė

Kas yra tarp jūsų, kad šokti taip moka, kad meniškai tankiai suktinį pašoka. Tai yr ne kas kitas, kaip tiktai nūndienė, Irena Lavickių, Grožės Karalienė. Ką šokti mokina ir mūsų jaunimą, ir graži yr tartum dievaitė Paurima. Lietuvių tad deivė laikų Gedimino, kaip visi mokyti žmonės tąjį žino. Kaip žino taipogi ir apie Junoną, dievybės romėnų, Jupitieriaus žmoną, kuri yr panaši, nors yr ir dievienė, į tarp mūs esančią Grožės Karalienę. Kuri tai gyvena tarp mūs ričmondiečių, tad ją atlankyti, kas nor, ašen kviečiu, teikdamas jos adresą dėl visų vientaučių, nes ji tą užpelno, kaip ašen nujaučiu: Mrs. Irena Karalienė, 3120 Richmond St. Philadelphia 34,Pa.

Ar padoru viešai kalbėti ir rašyti apie moters fizinį grožį, ypač jai esant motinai keletos sūnų ir dukterų?

Paraginimas

Skaitykit ir skleiskit "Lietuvių Naujienas", nes jos pranašauja laimingesnes dienas. O leidžia "Naujienas" Gustis, Juozas vardu, kuris ir kovoja plunksna, užuot kardu. Ir jas jis taipogi pats ir redaguoja, bei kaipo ir kiti ir eiles posmuoja. Ir kunigus gina vietinius taipogi, nes jie, kaip jis sako, yr žmonės neblogi. Todėl ir skaitykim visi, tad kiekvienas, to čia Juozo Gusčio "Lietuvių Naujienas".

Tai tik du trumpi pavyzdžiai iš garsiosios K. Vidikausko "poezijos", kurie leidžia drąsiai spręsti, jog ir lenkų kalba jo parašytieji eilėraščiai ne ką yra geresni. Atsistoja prieš mus klausimas: ar nenusikalsta rimtas dienraštis prieš skaitytoją, teikdamas jam klaidingą informaciją? Šiuo atveju, tenka manyti, tik pats K. V. galėjo apie save į Naujienas parašyti ir jas suklaidinti.

Dainų vakaras

Seniesiems metams baigiantis Philadelphijos Lietuvių Meno Ansamblis suruošė gruodžio mėn. 26 d. koncertą, kuris tikrai yra vertas ir spaudos dėmesio. Šį kartą liet. meno ansamblis pasirodė su dramos fragmentu: suvaidintas vienas veiksmas iš K. Inčiūros veikalo "Dr. V. Kudirka". Režisavo A. Šalčiūnas. Tai buvo pirmasis scenos mėgėjų pasirodymas, kurį tenka nuoširdžiai sveikinti. Atrodo, kad prie didesnių pastangų Philadelphijoje būtų galima paruošti suvaidinti ir ištisą dramos veikalą. Visuomenė vaidinimų yra labai pasiilgusi, o šiam darbui jau yra susidaręs mėgėjų būrelis.

Leono Kaulinio vadovaujamas choras padainavo daugybę dainų. Jų pavadinimų suminėjimas užims daug vietos. Sudainuota: Kada noriu verkiu, Trys seselės, O kaip turėjau, Karvelėli, Tėvynės laisvė, Ant tėvelio dvaro, Pasisėjau žalią rūtą, Miškų gėlė, Po aukštus kalnus. Moterų kvartetas: Tamsioj naktelėj, Lopšinė, Kas bernelio sumislyta, Meilė tėvynės nemari. Be to, vien moterų choras padainavo: Sėdžiu po langeliu, Ausk močiute drobeles, Oi džium džium. Vyrų choras: Gaudžia trimitai, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas.

Jau iš to, kas čia suminėta, parodo, kad Leonas Kaulinis su choro dalyviais daug dirbo. Žinoma, vienos dainos buvo sudainuotos gal geriau, kitos silpniau, bet salėje esąs pilkasis žmogus į tai dėmesio nekreipė. Jam buvo malonu klausyti lietuviškų dainų, su kuriomis jis neatjungiamai yra suaugęs, kurias jis kartais mielai pats sau padainuoja, ir su kuriomis rišasi nuo

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Carl Dean Bright yra ypatingas kūdikis: jį laiko jo motina, kuri yra tik 15 metų amžiaus; jo senutė yra 32 metų amžiaus, o senutės motina 49 metų. Kūdikio tėvas yra 19 metų amžiaus.

pat vaikystės dienų jo atsiminimai.

Gana reikšminga, kad į sceną įvairių pasirodymų metu vis dažniau išeina nauja dainininkė, solistė Julija Vaškienė, kuri turi nuostabaus švelnumo balsą. Pirmą kartą teko pastebėti didelių gabumų jaunuolį Edį Lūšį, kuris vykusiai atliko keletą solo partijų prie mišraus choro; publika nesigailėjo jam parodyti džiaugsmo ir padėkos audringais plojimais. Chorams ir kvartetui vadovavo Leonas Kaulinis. Tautinių šokių vadovė — Bronė Gasparėnienė; jai padėjo G. Dilbienė. Chorams akompanavo Dolores Norgalis. Solistei akomp. J. Sullivan. Akordeonu grojo A. Šalčiūnas. Dekoracijas piešė P. Vaškys. Programai vadovavo V. Volertas.

Stebint programą šalia sėdintis senesnės kartos veikėjas Juozas Jankus, skaitąs Naujienas nuo jų pirmojo numerio, teisingai man pastebėjo, kad bet kokiame visuomenės ar kultūros sambūryje svarbiausias rūpestis yra išlaikyti organizacinį vienetą nuo jo išsibarstymo. Philadelphijos Lietuvių Meno Ansamblis yra rūpestingai vadovaujamas valdybos, kuri stengiasi į sambūrį pritraukti jaunąją lietuvių kartą, šalina visas apraiškas, galinčias sambūrį vesti į išsisklaidymą. Ansamblio valdybą sudaro: A. Braželis — pirmininkas, S. Šalnaitytė, padėjėja; A. Šalčiūnas — administratorius ir sekretorius; B. Impulevičiūtė — kasininkė, Edita Pempytė — narė.

Choro dalyviai — sopranai: O. Šalčiūnienė, B. Gasparėnienė, M. Raugienė, J. Vaškienė, J. Žilinskaitė, B. Impulevičienė, I. Mockevičiūtė, A. Lūšaitytė, K. Sadinauskaitė, D. Impulevičiūtė, A. Matjošaitytė, A. Rutkūnaitė, G. Mikšaitė. Tenorai: E. Lūšis, V. Šalčiūnas, A. Šalčiūnas, A. Norvišis, R. Tautkus, J. Plungė, V. Robertas. Altai: L. Tvarkūnaitė, I. Pempytė, G. Markevičiūtė, D. Aleknavičiūtė, L. Šatinskaitė, E. Barkauskaitė, A. Pumpolytė, B. Volertienė, E. Pempytė, Z. Šalnaitytė. Bosai: A. Braželis, V. Gaigalas, V. Bartašius, J. Gvazdinskas, A. Vilgošius, P. Medžius, A. Tekoris, J. Braželis, R. Pūkis, S. Šalnaitis, H. Šatinskas, P. Puodžiūnas, A. Krakauskas, R. Kalvaitis.

—**Br. Dirmėnas**

50 m. bibliotekos sukaktis

Pirmasis miesto bibliotekos skyrius buvo prieš 50 m. įsteigtas 4904 Lake Parke, tad jis šiuo metu švenčia auksinį jubiliejų.

Bibliotekai namas buvo prieš 50 m. padovanotas Mrs. T. B. Blackstone atminti jos vyrui filantropui (žmonių geradariui). Biblioteka jo vardu vadinasi.

Biblioteka iš pradžių teturėjo 4,741 tomą knygų, o dabar turi 36,000 tomų.

KANADOS ŽINIOS

Montreal, Kanada

Naujų metų sutikimas

Kaip visame pasaulyje, įvairių kultūrų ir religijų žmonės iškilmingai sutinka Naujuosius metus sveikina vieni kitus, linki laimingų metų, mes Quebec'o gyventojai to negalime padaryti. Jau du metai kaip N. M. sutikimai vyksta tik privačiuose rateliuose. Vieši sutikimai uždrausti. Net organizacijos negali rengti kad ir šeimyninių sutikimų. Tai yra kardinolo Leger "dovana" šios provincijos gyventojams.

Jo noras priversti kitatikius švęsti gruodžio 8-ją pasibaigė fiasco, nes palietė stambiuosius prekybininkus, kurie šį jo sauvaliavimą perdavė teismui. Teismo nuomonė šiuo klausimu buvo kita. Byla yra apeliuota, bet tikimasi, kad laimėtojai išeis prekybininkai, nes sąžinės laisvė, pagal federalinės valdžios įstatymus, yra labai ir labai respektuojama.

Bet mums yra įdomesnė kita šios istorijos pusė. Prieš šio draudimo įvedimą visose bažnyčiose — salėse būdavo rengiami vieši, triukšmingi, su išgėrimais N. M. sutikimai. Bažnyčiose ir jų biuleteniuose visuomenė buvo raginama atvykti, kartu linksmai prie stiklo sutikti Naujuosius metus. Niekuomet toks Naujųjų metų sutikimas nebuvo pavadintas "pagonišku". Tai buvo natūralus dalykas. Šv. Kalėdos — tai krikščionybės triumfo diena, o Naujieji metai pasauliečių šventė.

Šiemet A. V. parapijos biuletenis tokius Naujųjų metų sutikimus pavadino "pagoniškais". Ar ne pergreitai pamiršta praeitis, ir tai netolima?

Pavogė 9,300 dol.

Iš naujosios Thrift-Stop and Shop krautuvės, esančios 5987 Bannantyne Ave., Verdune, buvo pavogta $9,300. Pagal policijos pranešimą vagystė yra atlikta prityrusio seifų vagies.

Naujosios mokyklos projektas

Projektas yra galutinai paruoštas. Tai bus viena iš moderniausių ne tik Verdune, bet ir visoj Quebec'o provincijoj aukštesnioji mokykla, skirta R. katalikų vaikams.

Provincijos valdžia jau paskyrė vieną milijoną dolerių paramai prie Verduno savivaldybės paskirtų lėšų.

Rūmai bus statomi Rellie - Chaplain Bld. kampe.

Rinikmai

Netolimoje ateityje rinksime naują parlamento atstovą. Populiariajam Mr. Paul-Emil Cote išėjus į aukštąjį Quebec'o teismą, tuo pačiu pasitraukus iš federalinio parlamento, teks verdūniečiams rinkti naują parlamento atstovą.

Valdančioji Liberalų partija numato statyti advokatą Yves Leduc. Bet aplinkybės liberalams laimėti nėra palankios. Nepalankiausia yra ta aplinkybė, kad bedarbių skaičius yra nepaprastai didelis ir turi tendenciją dar didėti.

Lietuviai jau dabar yra kviečiami rimtai apsigalvoti ir savo balsus atiduoti už CC Federaciją.

Mėlynasis Kryžius

Socialinio Draudimo ligoje savanoriška organizacija iki šio laiko jau yra apdraudusi 3,162,-000 kanadiečių.

Apimdama Kanadą ir JAV šiuo metu ji turi 43,180,308 asmenis. Per paskutinius 5 metus jos narių skaičius paaugo virš 13,000,000.

1953 m. laikotarpyje sausio—birželio mėn. už savo narių gydymą ligoninėse, ir tai tik Kanadoje, išmokėjo 21,636,109 dol., o 1952 m., per tą patį laiką, išmokėjo tik 18, 258,120 dolerių.

Tas parodo, kad socialinis draudimas, valstybiniu mastu, yra būtinai reikalingas.

Verdūniečiai, rinkdami naują federalinio parlamento narį, atiduokite savo balsus už SSF, kuri kovoja ir už socialinio draudimo įvedimą.

Navigacijos sezonas

jau ir Quebec'o uoste 1953 m. gruodžio mėn. 29 d. yra baigtas. Laivų judėjimas kanalais, ežerais ir upėmis, dėl ilgo rudens šiais metais užsitęsė.

20 jūros laivų

Kanada perleidžia Anglijai 20 laivų. To pasėkoje 600 kanadiečių jūrininkų ir nemažas skaičius laivyno karininkų lieka be darbo.

—**Pagiris**

Traukinys pervažiavo automobilį

Dvi moterys buvo suvažinėtos, kai ant jų automobilio užvažiavo traukinys. Jų automobilį nuvilko apie 100 pėdų. Nelaimė įvyko Bellwood priemiesty. Policija sako, jog geležinkelio pervažos vartai tuo metu nebuvę uždaryti.

Kitoj nelaimėj buvo užmuštas Korėjos karo veteranas, kai ant jo automobilio užvažiavo traukinys ties Higgins Rd., netoli O'Hare aerodromo. Žuvo 24 m. amžiaus Plantz, 2114 N. 73 Ave., o jo kompanionas buvo sužeistas ir nugabentas ligoninėn. Šiuo atveju šviesos signalai pervažoje veikę.

A Lifetime Christmas Gift of Joy

The LEADER Among Fine Sewing Machines

VIKING ZIG-ZAG

a free VIKING to YOU

If Any Machine in the World Can Do What a Viking ZIG-ZAG Can... FASTER... EASIER... BETTER! Made of the Finest Swedish Steel

50 Different Sewing Operations Without Extra Attachments

Call or Write for FREE HOME DEMONSTRATION and Trade-In Estimate on Your Old Machine! Easy Terms!

AUTHORIZED SALES & SERVICE

3205 Fullerton Ave. Chicago 47, Ill. Tel. ALbany 2-0440

Week Days open to 8 p.m. Sundays 12 to 5 p.m.

Garsinkitės "N-nose"

Skaitykite "N-nas"

"Naujienose" galima gauti šias knygas

POEZIJA

Maironis. Pavasario balsai. Lyrika. 308 psl. $3.00
Nr. 1, 2, 3 ir 4. Atskiro numerio
Kazys Binkis—Lyrika. Mūsų žymiojo poeto eilėraščių rinkinys $2.00
V. Mykolaitis-Putinas. Keliai ir kryžkeliai. Lyrika. 300 psl. $2.50
Birutė Pūkelevičiūtė. Metūgės. Eilėraščiai. 96 psl. $1.00
J. Augustaitytė-Vaičiūnienė. Žvaigždėtos naktys. Poezija. Chicago, 1952. 126 psl. $1.00
A. Giedraitis. Dainos apie laisvę .... 75c.
P. Orintaitė. Šulinys Sodyboj $1.50
P. Orintaitė. Viligailė legenda $1.20
Henr. Radauskas. Strėlė danguje $2.00
A. Rūkas. Bokštai, meilė ir buitis $1.50
B. Sruoga. Kazimieras Sapiega 4 veiksmų istoriška kronika $2.50
J. Kekštas. Ramybė man "Gabija" 80c

VADOVĖLIAI

J. Murka. Vaikų Darbymečiui, I dalis. Pirmajam pradžios mokyklos skyriui $1.00
J. Murka. II dalis. Gimtinės mokslui $1.00
J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis III ir IV kalbos mokslo laips. $1.00
Jonas Ilgūnas. Komercijos aritmetikos vadovėlis $1.00

ŽURNALAI

"DARBAS", kultūros ir visuomenės žurnalas. Atskiro numerio kaina .... 25c.
"LIETUVA", politikos žurnalas. Atskiro numerio kaina .... 50c.
"GABIJA", literatūros žurnalas, Nr. 1, 2 ir 3. Atskiro numerio kaina $1.00

LSDP literatūra

Dėl Laisvos Lietuvos! LSDP užsienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas .... 25c.
Jaunasis Socialdemokratas. Išleista Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. .... 25c.
Lietuvos Socialdemokratų Programinės Gairės. 2-ji laida, LSDP užsienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida .... 25c.
Leon Blum. Tavo kelias į Socializmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stuttgartas. .... 25c.
John Spargo. Socializmo Minties Blaivumas. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardsui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chicago "Naujienų" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. $1.00
Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c.
Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. .... 25c.
M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizacija, veikimas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka.
O. Bauer. Bolševizmas ar Socialdemokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys .... 50c.
Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. Daug įdomų feljetonų iš Lietuvos gyvenimo, 1918-1920 metų .... 25c.
Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė **J. Šarūnas.** Išleido Lietuvos Demokratijos Draugai 1927 m. 50c.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Jurgis Jankus. Po raganos kirviu. 102 psl. $1.50
Kazys Binkis. Baltasis vilkas. $1.00
N. Butkienė — Velykų pasakos $1.00
Vytė Nemunėlis. Meškiukas rudnosiukas. Tinka dovanoms $2.00
Stepas Zobarskas. Doleris iš Pittsburgho. Išleido "Gabija", 56 psl. 80c.
Vytė Nemunėlis. "Pietų vėjelis $1.00
Pranas Imsrys, Vilkas meškeriotojas. Eiliuota pasaka. Detmoldas, 1946 m., 39 psl. .... 35c.
Julius Kaupas, Daktaras Kripštukas pragare. P. Abelkio leid. $1.50
Viktoras Šimaitis, Vyturėliai laukuos $1.00
L. Z. Ledėnas. Minijanas, poemalegenda eilėmis parašyta. 64 psl. $1.00
H. Vagnerio, Pirmieji gamtos pasakojimai, komisijos leidinys, 1921 metų $1.50
M. Vagner, Laukuose ir pievose, Šviet. Minist. knygų leidimo "Švyturio" b-vės leidinys 1922 m. $1.50
Balys Sruoga — Giesmė apie Gediminą. Iliustruota. Chicago. 1952 metais $2.00
Vincas Pietaris — Lapės Pasaka. Su paveikslėliais. 1951 m. 96 spl. $1.10
Haufo pasakos. Karavanas. J. Balčikonio vertimas. Švietimo ministerijos leidinys Kaune. Išleido "Nemunas" $1,50
Haufo pasakos. Aleksandrijos šeikas ir jo vergai. 94 psl. $1.25
Vaikų Knygelė — Vysk. Mot. Valančiaus apsakymai jaunimui. 160 psl. $1.80
G. A. Buerger — Barono Miunchhauzeno Nuotykiai. Iliustruota. 115 psl. $1.25
Anderseno Pasakos. J. Balčikonio vertimas. 210 psl. $2.00
A. Bendorius. Lietuva, kraštas-gyventojai-kultūra. 182 psl. $2.75

Visas čia išvardintas knygas galima gauti pirkti asmeniškai "Naujienų" Administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siusti šiuo adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
• Visų rūšių apdraudos asmenims ir biznio įstaigoms. • Finansavimas.
Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse.
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Ave., Chicago 36 Ill. Tel.: WA 5-5671—Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6:00—9:00 vakarais.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
Property Management — Mortgages — Sales — Loans — Notary Public — Investment Counsellors
4004 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL.
ARCHER CURRENCY EXCHANGE — Checks Cashed — Money Orders — Utility Bills Accepted
LAFayette 3-6300

Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois
Telefonas VIrginia 7-7747
JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas

KIEKVIENO TAUPYTOJO SASKAITA APDRAUSTA IKI $10,000.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORP.

Diena Ateis - Būsi Linksmas Sutaupęs
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

JEI NORITE PIRKTI NAUJĄ AR VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, TAI PIRMA PASIMATYKITE SU ADOMU ŠLIOGERIU, DABAR DIRBANČIU PAS
MARTIN J. KELLY, Inc.
CHRYSLER-PLYMOUTH dealeris
441 East Ohio, Netoli Navy Pier
Telefonuokite MOHAWK 4-1200
GALITE PIRKTI SU PASITIKĖJIMU
Atidaryta vakarais ir sekmadieniais

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.
Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.
FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

Katalikų Akcijoj didžiausias nesklandumas — gruodžio 17 perversmas

O kas buvo "Baltas Žirgas?"

CLEVELAND, Ohio. — Kalėdų išvakarėse clevelandiškis "Ateities" klubas lietuviškajai visuomenei pateikė malonią staigmeną — surengė viešą Dr. Adolfo Damušio paskaitą: "Katalikų akcija šių dienų aplinkybėse".

Paskaita buvo Lietuvių salėje. Viešam susirinkimui gražiai pirmininkavo Simonas Laniauskas.

Dr. Adolfas Damušis, iš profesijos inžinierius, tačiau yra vienas pagrindinių dabartinių katalikiškųjų grupių ideologų ir vadovų, ypač ateitininkijoje ir taip vadinamoje visoje lietuvių katalikų akcijoje.

Nors paskaita buvo daugiau teoretinio pobūdžio ir mikliai atsargi, tačiau ji ir po to sekusios laisvos bei tolerantiškos diskusijos įgalino daugiau suprasti, kas yra Lietuvai katalikų akcija.

Dr. A. Damušis prasitarė apie pasitaikančius nesklandumus katalikų akcijoje. Iš susirinkimo buvo nurodyta, jog pats didžiausias ir tragiškiausias visai Lietuvai nesklandumas buvo Lietuvos katalikijos suorganizuotas ir pravestas gruodžio 17 A. Smetonos, M. Krupavičiaus ir A. Voldemaro diktatūrinis perversmas, demokratijos išgriovimas ir vadistinio totalizmo įvedimas.

Nurodyta, jog pats prelegentas, "Lietuvių Enciklopedijos" I tome (342 psl.), dabar išleistame Bostone, parašė: "... 1930. VIII.30 Švietimo Ministerio įsakymu viešas A.(teitininkų) moksleivių veikimas buvo uždraustas ir jie galėjo veikti toliau tik slaptai," ... yra klaidinąs visuomenę, nes ateitininkų moksleivių veikimą, lygiai kaip ir visų kitų moksleivių organizacijų, — uždraudė ta vyriausybė, kurią smurtu Lietuvai primetė patys ginkluoti ateitininkai (kaip Petras Stravinskas).

Paklausta, kaip šiandien katalikų akcija vertina anuomet Lietuvos katalikijos įvykdytąjį ginkluotąjį smurtą; paprašyta informacijų apie Lietuvoje veikusią katalikų teroristinę organizaciją "Baltą Žirgą" ir, įmant dėmesin, neseniai viešai paskelbtas Lietuvos episkopato direktyvas — suabejota, jog katalikų akcija į būsimą Lietuvą ateis su demokratija ir kit.

Dr. A. Damušis ne į visus klausimus atsakė. Nieko nepasakė dėl jam nurodyto netikslumo dėl moksleivių ateitininkų uždarymo. Taip pat nė žodžio neprasitarė apie Lietuvos katalikų organizaciją "Baltą Žirgą". O ši organizacija yra labai būdinga ir tiksliai įgalina susipažinti su lietuviškąja katalikija.

Neminėdamas Lietuvos katalikijos dalyvavimo gruodžio 17 smurte ir nepratardamas savojo M. Krupavičiaus nė vardo, dr. A. Damušis pasisakė perversmui taikytais prof. St. Šalkauskio žodžiais, toliau aiškindamas, jog anuomet Lietuvoje katalikų akcijos kaip tokios dar nebuvę... Ir pasigalvoji šiandien: tikrai anuomet gruodžio 17 ginkluotasis smurtas buvo tik "stebuklas" — nes šiandien užsigina visi ... **O vis dėlto buvo!**

Tvirtinant, jog anuomet katalikų akcijos Lietuvoje kaip tokios dar nebuvę, būtų įdomu išaiškinti, tad kas gi buvo anuomet ta katalikija, kuri lemiančiai dalyvavo nuverčiant Lietuvos teisėtąją demokratinę vyriausybę. Juk visa eilė iš anuometinės katalikijos smurtininkų nuverčiant Lietuvos demokratiją šiandien yra labai ryškūs **jau esamos** katalikų akcijos nariai.

Štai, kad ir toks ateitininkų sendraugis Petras Stravinskas, neseniai pats save "Drauge" vadinęs katalikų akcijos žmogumi, yra visiems žinomas kaip griovęs Lietuvos demokratiją. Ateitininkas Petras Stravinskas, nustatytas faktas, yra buvęs savanoris Lietuvos demokratijos griovikas. O štai gi, tikrai jau esamos katalikų akcijos Clevelando "Ateities" klubo valdyba ("Draugas" Nr. 196, 1953 m. rugpiūčio 21) už tą Lietuvos demokratijos išgrioviką Petrą Stravinską viešu ir iškilmingu pareiškimu galvą deda:

> "Mes vertiname col. Stravinsko rūpestingumą ir pastangas atkreipti visuomenės dėmesį į tuos dalykus, pro kuriuos tylom praeiti negalima. Aplamai, šia proga norime pabrėžti, kad mes džiaugiamės asmens individualiu reiškimusi įvairiose visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo srityse, nes individualumas, didele dalimi, yra ir kūrybingumo laidas".

Taigi, taigi, clevelandiškis "Ateities" klubas viešai iškilmingai džiaugiasi, jog Lietuvos demokratijos išgriovikas Petras Stravinskas "atkreipė visuomenės dėmesį į tuos dalykus, pro kuriuos tylom praeiti negalima". Juk tai kalba tikroji katalikų akcija. O tai dar vienas istorinis įrodymas katalikų akcijos stipraus ryšio su gruodžio 17 perversmu.

Dr. A. Damušis, toliau atsakinėdamas, tikino, jog katalikų akcija į būsimą Lietuvą rengiasi ateiti su demokratija. Deja, susirinkime nurodytosios episkopato direktyvos, jas įgyvendinus, rodo norimą savotiškai suformuoti Lietuvos gyvenimą, kur keliama visa eilė pradų, kuriuos Vakarų laisvojo pasaulio demokratija skirtingai aptaria...

Iš viso buvo įdomu klausyti dr. Adolfą Damušį, girdint jį paklausiamą, išgirstant jo atsakymus ir nieko neatsakymus ...

Katalikų akciją reikia pažinti ir vertinti ne iš žodžių, bet iš veiksmų ir faktų.

V. Švenčionėlė

* * *

Operetė "Subatos Vakarėlis" pirmą kartą statoma Clevelande

Š. m. sausio 16 d., šeštadienį, 8 val. v. Lietuvių salėje Balfo 55 skyrius stato Z. Kudokienės ir Pr. Zarankos operetę "Subatos Vakarėlis".

Tremtyje tą operetę yra atkūręs Pranas Zaranka. Ji buvo statyta kelis kartus Vokietijoj, vėliau Detroito ir Hamiltono miestuose, ir visur turėjo didelį pasisekimą.

Dabar ši operetė tiek savo turiniu, tiek ir forma yra išplėsta ir patobulinta Kauno Valst. Teatro oper. solistės Zofijos Kudokienės; naujas dainas parinko Čiurlionio ansamblio vadovas muzikas Alfonsas Mikulskis.

Operetę režisuoja ir dekoracijas daro aktorius Petras Maželis. Jo padėjėjas Zenonas Dučmanas.

Svarbiausias partijas atliks solistai Zofija Kudokienė, Natalija Aukštuolienė, Petras Maželis, Algis Gilys ir Vytautas Raulinaitis, akomponuojant muz. Reginai Brazaitienei.

Bilietus prašoma įsigyti iš anksto pas platintojus — Balfo narius ir šeštadienį, sausio 16 d., prie įėjimo nuo 6 val. v.

Bufetas ir baras, kuriems vadovaus Izabėlė Navickienė ir Jonas Balbotas, veiks irgi nuo 6 val. v.

Po programos šokiai, vaišės ir kiti pasilinksminimai.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti į šią mūsų statomą — premjerą "Subatos Vakarėlis".

Jūs savo atsilankymu sušelpsite seses ir brolius lietuvius, vargstančius Europoje.

—Balfo 55 skyr. valdyba

BROOKLYNO ŽINIOS

Kur dingo Liet. Mokytojų S-ga?

Maždaug prieš du metu Brooklyne įvyko liet. mokytojų suvažiavimas, kuriame buvo išrinkta Rytinių JAV Liet. Mokytojų Sąj. Valdyba. Jos pirmininkas Br. Kulys, pasivadinęs Amerikos Liet. Mok. Sąj. pirm., nors pradžioje parodė šiokio tokio popierinio veikimo, vėliau visiškai organizacijos veikimą numarino. Iš valdybos pasitraukė trys nariai, o naujos valdybos ar nenori, ar nepajėgia išrinkti. Br. Kulys pereitais metais pašalintas ir šeštadieninės mokyklos, nes jo veikla pasidarė nesuderinama su liet. mokytojo vardu. Gaila, kad per nesusipratimą tokie asmens patenka į organizacijos vadovybę. Senosios valdybos, kurios sąstatas buvo palopytas kandidatais, jau seniai pasibaigė kandencija.

Kalėdų eglutė

Šių metų Maironio šeštadieninės mokyklos Kalėdų eglutė, surengta sausio 3 d. praėjo su didžiausiu pasisekimu. Programos paruošimui vadovavo mokyt. J. Matulaitienė, mokyt. J. Gerdvilienė, aktorius H. Kačinskas ir režisierius J. Blekaitis. Diedlė salė buvo pilnutėlė vaikų ir jų tėvelių. Vaidinimas, dainos, taut. šokiai atlikti tikrai pasigėrėtinai. Mokyklai vadovauja Al. Samušis.

Kuriasi lietuviškasis teatras

Viduryj sausio sueina metai kaip Brooklyne pradėjo veikti liet. dramos studija. Jos mokomąjį personalą sudaro H. Kačinskas, J. Blekaitis, G. Čiurlytė ir A. Škėma, kuris šiuo metu yra išvykęs. Studija, sutraukusi būrį gabių januolių, po metų intensyvaus darbo tiek pažengė, kad š. metų vasario 6 d. stato pirmąjį spektaklį. Bus vaidinamas įdomus, bet sunkus suvaidinti Cromino veikalas Jupiteris juokiasi. Juo bus atžymėta H. Kačinsko 30 metų scenos darbo sukaktis. Pagrindinį vaidmenį jis pats vaidins. Režisuoja J. Blekaitis.

Meno paroda

Pirmoji vietos liet. dailininkų meno paroda Brooklyne (gruodžio mėn.) buvo surengta labai vykusiai, tačiau visuomenė neparodė didesnio susidomėjimo. Buvo sudarytas ir globos komitetas, bet nieko nė piršto pajudinimu neprisidėjo prie parodos rengimo, ar jos propagavimo. Daugiausiai jai dirbo senas, čia gimęs lietuvis dail. Vitkus ir dail. Janušas. Gaila, kad joje nesiteikė dalyvauti mūsų "tūzai" Galdikas ir Jonynas. **—B.**

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą
KAINŲ NUPIGINIMĄ

Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.

Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį— ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.

Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

Skaitykite "N-nas"

CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

INVEST YOUR CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

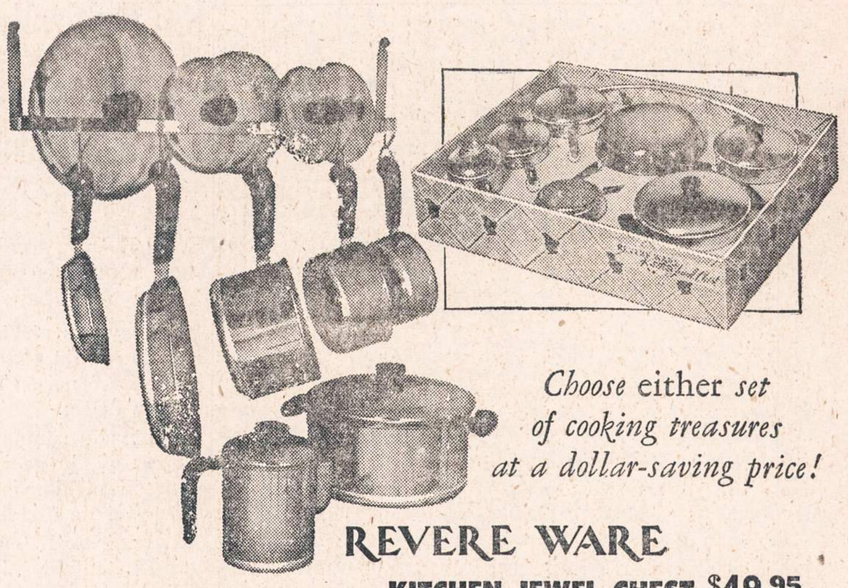

Choose either *set of cooking treasures at a dollar-saving price!*

REVERE WARE
KITCHEN JEWEL CHEST $49.95
11 PURPOSE SET $39.95

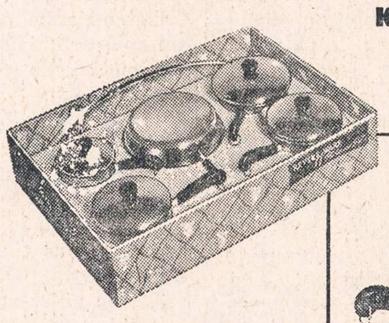

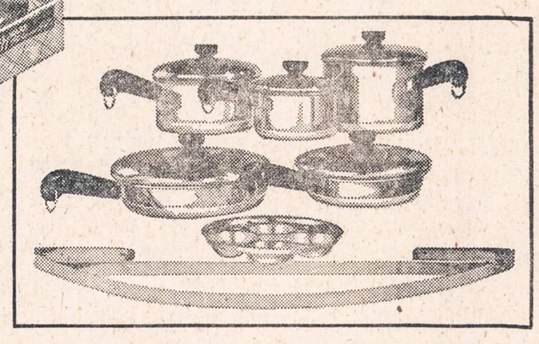

KITCHEN JEWEL CHEST includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 2 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 4 quart Covered Sauce Pot
- 6 inch Covered Skillet
- 10 inch Covered Skillet
- 6 cup Percolator
- Special Deluxe Hanging Rack

11 PURPOSE SET includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 8 inch Covered Skillet and Egg Poacher Inset
- 10 inch Covered Skillet
- 1½ quart Double Boiler
- Special Deluxe Hanging Rack

Truly assortments fit for a queen, these two sparkling Revere Ware sets are designed for a *lifetime* of better cooking! Choose *either* selection of copper-clad stainless steel beauties ... you'll *save* 5% on the set price, *save* on fuel bills, *save* on cooking time, *save* on replacement costs. And both sets are attractively packaged in colorful chests.

Discover, as millions of American homemakers have, that the *finest* utensils are the most *economical* as well. Stop in tomorrow to make your choice!

ASK ABOUT OUR BUDGET-PAYMENT PLAN

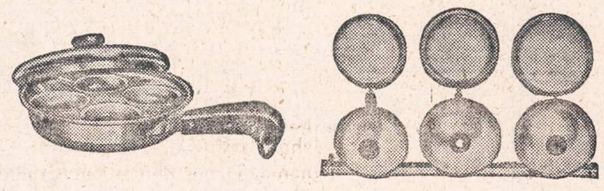

GLASER'S FURNITURE AND RADIO CO.

5115-5123 S. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

Lietuvių Auditorija

3133 So. Halsted Street

Telef.: VIctory 2-6172

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 16 DIENĄ
Lietuvių Studentų Lituanicos Sporto Klubo
KONCERTAS-BALIUS
Pradžia 7:30 valandą vakaro
Visiems parengimams groja BALIO PAKŠTO ORKESTRAS

Sekmadienį, sausio 17 d.
7:30 val. vakaro,
ŠOKIAI
APATINĖJE SVETAINĖJE
Įėjimas nemokamas
BALTOS MEŠKOS ALUS
išsinešimui $3.25

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykite visi čia

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co.
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir direktoriai, baigdami 1953 metus, taria širdingiausią ačiū visiems mūsų taupymo ir skolinimo nariams bei draugams už praėjusiais metais suteiktą privilegiją teikti patarnavimus finansiniuose Jūsų reikaluose. Prašome ir toliau mus remti, patariant savo draugams padėti taupomus pinigus į šią tvirtą, lietuvių tvarkomą, finansinę įstaigą, kuri per daugelį metų išmoka taupytojams vienodai aukštą dividendą.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION jau 30 metų saugiai ir pelningai aptarnauja Chicagos lietuvius jų biznyje. Ji yra tvarkingai ir sąžiningai vedama žmonių, turinčių ilgų metų patyrimą. Dar didesniam saugumui kiekvieno taupytojo pinigai šioje įtaigoje yra pilnai apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Gov't.

Kviečiame visus pas mus, kur saugumas, aukštas dividendas ir malonus patarnavimas užtikrintas. Kas padės pinigus iki sausio 15 dienos, tam dividendus užskaitysim už visą mėnesį.

Metinių švenčių proga vaikučiai, atsilankiusieji su tėvais, gaus dovanų veltui; suaugusieji taip pat gaus ką nors atminimui. Per 1953 metus mūsų turtas paaugo virš $2,000,000. Dabar visas mūsų įstaigos turtas siekia arti $12,500,000.

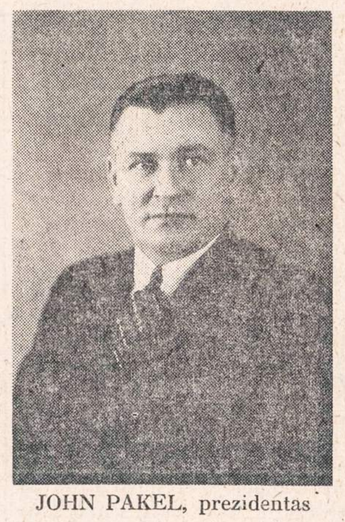

JOHN PAKEL, prezidentas

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVENUE — Telefonas: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
[illegible] cents per copy

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Teisė Balsuoti

Savo pranešime JAV kongresui prez. Eisenhoweris išreiškė pageidavimą, kad būtų suteikta balsavimo teisė piliečiams, gyvenantiems District of Columbia srityje, t. y. Washingtone ir jo apylinkėje, ir visiems piliečiams, sulaukusiems 18 metų amžiaus.

Dėl pirmosios jo rekomendacijos neturėtų būti ginčų. Columbia srityje gyvena per 800,000 žmonių, atseit, daugiau, negu kai kuriose valstybėse (steituose), kurios renka atstovus ir senatorius į JAV kongresą. Pavyzdžiui, Arizona turi (pagal 1950 metų gyventojų surašymo duomenis) 749,587 gyventojus, Delaware 318,085, Idaho 588,-637, Montana 591,024, Nevada 160,083, New Hampshire 533,242, New Mexico 681,187, North Dakota 619,636, Rhode Island 791,896, South Dakota 652,740, Utah 688,862, Vermont 377,747, Wyoming 290,529.

Kodėl tad neduoti teisės balsuoti Washingtono gyventojams?

Šita teisė buvo jiems paneigta tuo sumetimu, kad didelė dalis jų yra federalinės valdžios tarnautojai; buvo manoma, kad vyriausybė darys į juos spaudimą ir jie negalės balsuoti taip, kaip jiems sako jų sąžinė. Bet, jei tai būtų pakankamas pagrindas atimti žmonėms rinkimų teisę, tai kodėl leidžiama balsuoti paskirų valstybių tarnautojams, gyvenantiems tų valstybių sostinėse — Springfield, Ill., Albany, N. Y., Harrisburg, Pa., ir t.t.?

Antra vertus, tūkstančiai federalinės valdžios tarnautojų gyvena išsimėtę visame krašte, bet jie balsuoja lygiai kaip ir visi kiti piliečiai. Valdininkas netenka balsavimo teisės tiktai tada, kada jisai pastoviai apsigyvena Washingtone.

Tai praeities palikimas, kuriam šiandien nebėra rimto pateisinimo.

Antroji prezidento rekomendacija sukelia daugiau abejonių. Jisai sako, kad, jei 18 metų jaunuolis nėra per jaunas tarnauti kariuomenėje, tai jisai turėtų būti laikomas tinkamu dalyvauti rinkimuose. Tačiau sugebėjimas kovoti su ginklu rankose vargiai beįrodo žmogaus politinį subrendimą. Karo tarnyba ir rinkimai du skirtingi dalykai. Moterys nekariauja. Tiesa, jas ima šiandien į karo tarnybą, bet paprastai tik raštinės darbams ir, aplamai, tokioms pareigoms, kurios nėra susijusios su ginklo vartojimu. O betgi nedaug kas temano, kad moterys neturėtų balsuoti.

Dabartinis įstatymas nustato 21 metus, kaip balsavimo amžių. Numažinti jį vienais metais gal būtų racionalu, bet trejais metais — kažin?

Rinkti Moterį į JAV Prezidentus?

Buv. prezidentas Harry S. Truman buvo paklaustas televizijos programoje, ką jisai manąs apie tai, kad būtų išrinkta moteris JAV prezidentu. Trumanas atsakė, kad jisai tam pritariąs. Moteris, jo nuomone, galėtų būti "geras prezidentas".

Panašus klausimas monarchijose jau seniai buvo išspręstas teigiama prasme. Yra buvę daug karalienių, kurių viešpatavimu žmonės buvo patenkinti labiau, negu karalių. Anglija ir dabar turi karalienę.

BALFo Pirmininko kan. prof. J. B. Končiaus pasisakymas PLB Vokietijos Krašto Valdybos užpirktų namų klausimu

(Tęsinys)

B. PLB Vok. Krašto Valdybos užpirktos nuosavybės reikalu

Nuosavybės pirkimo reikalu PLB Vokietijos Krašto Valdyba nesitarė nei su BALFu, nei su Am. LOKu.

Dėl pačių rūmų tinkamumo gimnazijai, jų geografinės padėties ir pirkimo sąlygų, konstatuotini šie faktai:

1. Užpirktoji Rennhofo pilis yra Huetenfeldo kaime, Heidelbergo-Manheimo srityje, 5 km nuo artimiausio miestelio bei geležinkelio stoties.

2. Pilis priklausė vokiečių didikų giminei ir statyta prieš šimtą metų. Jos sienos storos. Ji yra dviejų aukštų (40 kambarių) ir rūsio. Su bokštu. Prie jos yra dar vieno aukšto gyvenamas namas ir vienas ūkio trobesys.

3. Prie pilies yra 4 ha 77.26 arų didumo parkas, kurio medžiai pilį užpardavusio pirklio jau buvo iškirsti.

4. Užpirkimo dokumentai surašyti 1953 m. balandžio 1 d. Juos pasirašė pirklys P. A. Rhein, Pranas Zundė bei Tėvas Alfonsas - Juozas Bernatonis PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu.

5. PLB Vokietijos Krašto Valdyba vok. teisme įregistruota kaip juridinis asmuo ir visa tvarkančiu bei atsakingu asmeniu nurodytas vienas p-nas Pranas Zundė.

6. Perkamoji kaina užpirkimo dokumentuose pažymėta DM 185.000, DM 45.000 įmokėta užpirkimo sutartį pasirašant, o 140.000 DM sutarta mokėti, kai Vok. Krašto Valdyba "Grundbuche" bus įtraukta savininke.

7. Pilį užpardavęs pirklys A. Rhein nebuvo ir nėra to turto savininku ir jis nėra įtrauktas į "Grundbuch," nes savininkė, užparduodama jam turtą, negarantavo, kad parduodamasis turtas yra laisvas nuo trečiųjų asmenų pretenzijų. Dėl tų pačių priežasčių ir turtą užpirkusi Vokietijos Krašto Valdyba negali būt "Grundbuche" įrašyta to turto savininke.

8. Paaiškėjo, jog šiam turtui "Grundbuche" yra įrašytų suvaržymų, ir kad pirklys Rhein yra pavedęs advokatui vesti bylą dėl jų panaikinimo. Paskutinėmis žiniomis, trys pretendentai, turį pirmenybės teisę tą turtą pirkti, nuo tos teisės esą atsisakę, bet ketvirtasis pretendentas p a r e i š k ę s pretenzijų ir pasiskelbęs, kad dabar jau jis tą nuosavybę parduodąs ir parduosiąs DM 35.000 pigiau, negu buvo susitarta su pirkliu Rhein. Gautomis paskučiausiomis žiniomis iš p. Pr. Zundės (laiškas datuotas lapkričio 13 d., čia gautas lapkričio 19 d. su naujos pirkimo sutarties nuorašu), su naujai atsiradusiu savininku baronu S. Heyl 1953 m. rugsėjo 29 d. sudaryta jau kita pirkimo-pardavimo sutartis, kurioje perkamoji kaina pažymėta 150.000 DM, tačiau 45.000 DM pirmajam pardavėjui įmokėtų pinigų PLB Vokietijos Krašto Valdyba neatgavo, bet tuo reikalu užvedė bylą teisme

Šiame pirkimo dokumente pažymėta taip pat, kad iš pirkėjų pusės dalyvauja vienas pilnateisis reikalų tvarkytojas Pranas Zundė (alleinvertretungsberechtigtes Vorstandsmitglied der L i t a u i s c h e n V o l k s g e m e i n s c h a f t in Deutschland - Hannover -, unter Mitwirkung von Herrn Jonas Glemza, Kaufmann, . . .). Tame akte taip pat pasakyta, kad karo nuostolių išlyginimas vykdomas pagal įstatymą (Bezueglich der Abgaben aus dem Lastenausgleich vorbleibt es bei der gesetzlichen Regelung). Šiuo titulu gali prisieiti sumokėti dar iki 30% turto vertės.

9. Pati pilis gimnazijos reikalams netinka. Šimto metų senumo pilies perstatymas ir bent dalinas pritaikymas gimnazijos reikalams kainuoja didelius pinigus. Jau dabar Vokietijos Krašto Valdyba į jos remontą yra įdėjus 65.000 DM, tačiau tas gimnazijos patalpų problemos neišsprendė, nes reikėjo paskubomis pirkti apipuvusius barakus virtuvei, valgyklai ir klasėms įrengti, kuriems išleista 37.000 DM. Visa tai tik laikinos priemonės, kol tame sklype (parke) bus pastatytas naujas gimnazijos reikalams pritaikintas n a m a s, kurį numato statyti PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Apskritai imant, tuo tarpu sunku ir numatyti, kiek lėšų dar bus pareikalauta.

Taigi, PLB Vokietijos Krašto Valdyba, n e b ū d a m a dar turto savininkė, jau investavo žymias pinigų sumas pilies remontams ir barakų statybai.

10. Už perkamąjį turtą yra per brangiai mokama. PLB Vokietijos Krašto Valdyba, neturėdama savų pinigų ir tikėdamasi verstis tik užjūriuose gyvenančių lietuvių aukomis, neatkreipė reikiamo dėmesio į lėšų tąsojimo reikalingumą ir nepasinaudojo Vak. Vokietijoje veikiančiu nuostatu, pagal kurį švietimo bei labdarybės tikslams statomi pastatai naudojasi iki 80% iždo pašalpa. Pasinaudojusi šia lengvata, PLB Vokietijos Krašto Valdyba galėjo surasti gimnazijai tinkamą vietą didesnio Vokietijos miesto ribose ir pastatyti gimnazijai pritaikintus rūmus su žymiai mažesnėmis išlaidomis.

11. Užpirktoji pilis yra kaime, toli nuo didesnio miesto, geležinkelio stoties ir kitų susisiekimo priemonių. Ir šiuo atveju vieta gimnazijai netinkama, nes tiek mokiniai, tiek mokytojai yra izoliuoti nuo bendravimo su kultūringuoju pasauliu, yra a t s k i r t i nuo miestuose esamų ir lengvai pasiekiamų kultūrinių institucijų: kino teatrų, teatrų, muziejų, bibliotekų ir t. t.

12. PLB Vokietijos Krašto Valdyba, kreipdamosi į visas laisvojo pasaulio lietuviškąsias organizacijas namų pirkimui piniginio vajaus reikalu, nurodo, kad namai su sklypu užpirkti PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu ir skiriami Vasario 16 Gimnazijai. Tame pačiame rašte nurodoma, jog gimnazijai dėl kurių nors priežasčių ateityje nustojus veikti, namai būsią panaudoti lietuviškam kultūriniam ar karitatyviniam reikalui: amatų mokyklai, senelių, invalidų ar vaikų prieglaudai, sanatorijai ar poilsio namams ir pan.

13. Namų pirkimo išlaidoms padengti ir mokinių bendrabučiui įrengti PLB Vokietijos Krašto Valdyba yra gavusi aukų ir iš nelietuviškų šaltinių: p. Stankaus Šveicarijoje pravestasis vajus yra davęs apie 200.000 šv. frankų, iš kurių 57.416,90 p. Stankus pervedė Krašto Valdybai. Bendrabučiui įrengti laukiama iš Šveicarjios per Caritas 20.000 DM ir 15.000 DM iš Šveicarijos Europahilfe.

14. Sudedamas kapitalas į pilies pirkimą, jos remontus bei kitas statybas toje vietoje yra nuostolingas, nesilikviduojant, įdėtų pinigų nebepasiseks atgauti. Visai patenkinama situacija būtų, jei tokios lietuviškojo kapitalo investacijos būtų daromos apdairiai ir kurio nors didesnio Vak. Vokietijos miesto ribose.

Vasario 16 Dienos Gimnazijai remti Komisija, išdėsčiusi aukščiau nurodytus duomenis, nesiima spręsti iš esmės PLB Vokietijos Krašto Valdybos vardu užpirktos nuosavybės finansavimo klausimo, nes ji mano, kad tas klausimas yra didelės apimties ir jis gali būti vienaip ar kitaip išspręstas BALFo Direktorių Tarybos ir Amerikos LOKo. Klausimo vienoks ar kitoks sprendimas turėtų būti padarytas artimiausiu laiku, nes PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas p. Pr. Zundė. raštu iš 1953 m. lapkričio 13 d., prašo 45.000 DM, kuriuos turi įmokėti naujam savininkui pagal naują pirkimo sutartį š.m. lapkričio 30 d. Pinigų negalint parūpinti, prašo prisiųsti banko garantiją, kurios pagalba ten gautų kreditų aukščiau suminėtai sumai įmokėti.

Su tikra pagarba :

(pas.) *Pranas Vainauskas*
Komisijos Pirmininkas

(pas.) *Albinas S. Trečiokas*
Komisijos Sekretorius

Todėl BALFo direktorių susirinkimas, imdamas dėmesin čia išdėstytus pamatavimus, padarė vienbalsiai spaudoje jau tilpusį nutarimą. Tai padaryta ne ambicijom vadovaujantis, kaip m ė g i n a m a spaudoje priekaištauti, bet vadovaujantis grynu noru, kad visuomenės lėšos būtų sunaudotos produktingai ir racionaliai, ypač turint minty, kad Amerikos lietuviams tenka rūpintis ne vien Vasario 16 Gimnazijos 200 vaikų, bet visais tremtiniais, esančių Europoje apie 10.000, kurių tarpe dar yra 1,800 vaikų. Manau, kad BALFas kaip tik būtų susilaukęs nemažų užmetimų, jei neištyręs reikalo, būtų jį rėmęs ir tuo rizikavęs lėšomis.

(pas.) *Kan. Prof. J. B. Končius*
BALFo Pirmininkas

(Pabaiga)

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

ĮSPĖJA DĖL KOMUNIZMO

"Neue Zuericher Zeitung," įžymus liberalų dienraštis, Nr. 314(53) aiškindamas šaltojo karo priežastis, įspėja, kad nebūtų pasitikima bolševizmu: jis tik keičia—prireikus—savo taktiką (ypač po Stalino mirties ir Berijos sulikvidavimo), bet ne tikslus. Šaltasis karas, pradėtas bolševikų, eina toliau. *Vakarai turi budėti ir būti stiprūs, toliau tobulinti savo gynybos sistemą.* O ir Pasaulinė Liberalų Unija iš savo pusės kiek galėdama prisidės prie tikrųjų bolševizmo kėslų atskleidimo. "N e w Y o r k T i m e s" š. m. lapkričio 25 d. vedamajame atsako Maskvai ambasad. Cabot Lodge žodžiais, *ko siekia Maskva:* nugalėti smurtu JAV-bes, sunaikinti visas laisvąsias valstybes.

Komunistai nepriimti į tarptautinį darbo biurą, nes nesutiko pripažinti tarptautinio Haagos teismo sprendimų. Sovietai nori įstoti į UNESCO. Šioje Jungt. Tautų institucijoje kultūros reikalams kurį laiką dalyvavo satelitai — Vengrija, Lenkija ir Čekoslovakija, bet paskiau išstojo. Sov. Sąjungos įstojimas sukeltų kitų valstybių nepasitenkinimą. *Atleidus JAV-se iš valdinių įstaigų apie 1.500 įtariamųjų, valymasis nuo komunistų eis ir toliau.* Sovietai sumokėjo 150.000 dol. grynais pinigais už puikų namą, kuriame gyvens į Jungt. Tautų posėdžius nuvykęs Višinskis su žmona ir dukterimi. Bolševikai ir daug kur kitur savo prabangos pamėgimu pralenkia didžiausius patogumų ieškotojus.

Per šventes giminėms ir pažįstamiems už geležinės uždangos norėtų iš laisvojo pasaulio pasiųsti siuntinėlių, deja, nei Lenkija, Vengrija ar Čekoslovakija tokių kalėdinių siuntinių nepriima. Neįsiledžia jų nė okupuoton Lietuvon.

Vokiečių spauda, minėdama *Teherano sutarties 10 m. sukaktį,* dar ir dabar nepaprastai smarkiai puola Vakarus už padarytąsias bolševikams per Teherano, Jaltos ir Potsdamo susitarimus, nuolaidas. Kai kurie spaudos organai pažymi, kad "ne tik Churchillis, bet ir visa eilė kitų žmonių žinojo, jog Rooseveltas buvo absoliučiai pasiruošęs patenkint kiekvieną Stalino norą." O dabar tų nuolaidų vaisius turi patirti ne tik milijonai europiečių, bet ir patys amerikiečiai. Todėl visuomenė *iš anksto įspėjama, kad panašiu keliu nebūtų nueita ir per dabartinius pasitarimus su Sovietais.*

(Bus daugiau)

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą "Classified" skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100**, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro**, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

THOR HEYERDAHL

PLAUSTU PER RAMŲJĮ VANDENYNĄ

III. Į PIETŲ AMERIKĄ

10. *(Tęsinys)*

Kelias buvo geras tik iki Lacatungos, kur indėnų belangiai nameliai buvo aklinai susispaudę į krūvą aplink nubaltintą bažnyčią, prie kurios įėjimo augo palmės. Čia pasukome į šalutinį kelią, vedantį į vakarus staigiais pakilimais ir nusileidimais kaip per pramogų parko "kalnų geležinkelį". Mes atsidūrėme pasaulyje, kokio niekad neįsivaizdavome. Tai buvo atskiras kalnų indėnų pasaulis — į rytus nuo saulės ir į vakarus nuo mėnulio — pasaulis anapus laiko ir erdvės.

Per visą kelionę nepamatėme nei vieno vežimo. Judėjimą sudarė basi piemenys, apsirengę spalvotomis "ponchos", varą dideles bandas gracingų ir išdidžių lamų. Karts nuo karto praslinkdavo indėnų šeima.

Vyras paprastai jojo raitas ant mulo, o žmona tripčiojo iš paskos su visu rinkiniu skrybėlių ant galvos ir pačiu mažiuku vaiku ant nugaros. Ir šitaip jai skubant ji dar vikriais pirštais verpė glėbyje vilną. Toliau vilkstinėj sekė asilai ir mulai, apkrauti pintiniais, moliniais puodais ir kitokiomis prekėmis.

Juo toliau, juo mažiau indėnų besuprato ispaniškai, ir netrukus Agurtos kalbos mokėjimas pasidarė lygiai naudingas, kaip ir mūsų pačių. Tai šen, tai ten aukštai kalnuose matėsi grupėmis bakūžės. Vis rečiau jos buvo iš molio ir vis daugiau jų buvo padaryta iš džiovintos žolės. Atrodė, tartum tos bakūžės ir jų rudai įdegę, rambieji gyventojai būtų iš tos pačios kietos Andų žemės, kepinamos kalnų saulės. Jie taip naturaliai priklausė žemei ir uoloms, kaip ir pati augmenija. Neturtingi žemiškomis gėrybėmis, mažo ūgio šie kalnų indėnai pasižymėjo laukinių žvėrių sveikumu ir stiprumu, o taip pat atviru primityvių žmonių vaikišku sąmojum. Juo mažiau jie galėdavo su mumis susikalbėti, juo daugiau jie juokdavosi. Kur tik pasižiūrėdavome, visur matydavome žibančias akis ir blizgančius, kaip sniegas, dantis. Negalėjome pastebėti nei mažiausio ženklo, kad kada nors šioj vietoj baltasis žmogus būtų uždirbęs ar pametęs nors centą. Čia nesimatė nei reklamos skelbimų, nei kelrodžių. Kai pamesdavome į pakelį skardinę dėžutę ar gabalą popieriaus, juos tuojau pagriebdavo kaip naudingus namų ruošai daiktus.

Važiavome kaitros išdegintais atskardžiais, be krūmų ir medžių; po to žemyn į pakalnes su dykumų smėliu ir kaktusais. Tada vėl aukštyn, kol galiausiai užsikrapštėme ant aukščiausios kalnų keteros. Viršūnes slėgė sniego sluoksnis, pūtė toks šaltas vėjas, kad turėjome mažinti greitį, nes buvome po marškinių ir ilgėjomės džiunglių šilumos. Mums dar reikėjo pravažiuoti tarp kalnagubrių ilgoką kelią, tai uolomis, tai prerija, ir po to vėl žiūrėti naujo kelio žymių. Kai pasiekėme Andų vakarinį skardžių, staigiai besileidžiantį į pakalnę, liko tik siauras pravažiavimas, prakaltas atskardžiu tarp uolų landynių ir bedugnių. Turėjome pasitikėti savo draugu Agurto, nors ir atrodė, kad jis bet kuria akimirka gali sukniubti ant vairo. Lenkiant bedugnes jis būtinai turėjo sukti pačiu orutiniu kraštu. Staiga mums papūtė stipri vėjo atsiuba. Buvome pasiekę paskutinius gubrius, kur Andų kalnai baigiasi stačia siena ir leidžiasi žemyn keturius tūkstančius metrų į džiungles apačioj. Bet mums neteko pajusti to svaigulingo vaizdo į džiunglių jūrą, nes pasiekus pačią prariją, kiek tik aprėpė akys, kilo į viršų stori debesų patalai. Dabar leidomės žemyn, pakalniui stačiais vingiais palei kalnų briaunas ir kyšulius. Čia oras darėsi vis drėgnesnis ir šiltesnis, juo toliau, juo daugiau prisotintas sunkiu ir migdančiu šiltadaržio kvapu iš džiunglių apačioj.

Tada prasidėjo lietus, iš pradžių lengvas, o netrukus ėmė kaip būbnu mušti į džypą. Aplink ir palei mus pasipylė atkriautėmis šokoladinės spalvos vandens čiurliai. Galiausiai ėmėme plaukte plaukti, kol, atitolę nuo plikų kalnų šonų, pasijuotome kitame pasaulyje, kur medžiai, akmenys ir molio atšlaitai buvo apaugę samanomis ir žalumynais. Pamažu leidomės į džiungles.

Jau sutemus privažiavome grupę lūšnelių, dengtų palmėmis. Praleidę nors naktį po sausu stogu, kitą dieną išvykome toliau, prisikrovę džypą bananais ir kitais pietų vaisiais, vis žemyn ir žemyn. Mums atrodė, kad seniai turėtume būti pačiame žemumos dugne, bet, deja, taip nebuvo. Purvas darėsi vis piktesnis, bet mes nelabai tai paisėme. O plėšikai laikėsi kur tai toli nuo mūsų.

Tik kai kelią pastojo plati upė, nešanti drumzliną vandenį džiunglėmis, teko džypui sustoti. Čia niekaip nebegalėjome pasistūmėti upės pakrante nei viena, nei kita kryptim. Netoliese esančioj aikštelėj pamatėme trobelę, kurios saulės pusėj keletas maišyto kraujo indėnų kaip tik džiovė jaguaro kailį, o šunes ir vištos vaikštinėjo po kakavos pupas, supiltas prie trobelės džiovinimui. Įdardėjus džypui, tuoj gyviau pasidarė. Keletas mokančių ispaniškai mums paaiškino, kad upė vadinasi Palenque ir kad jos antrojoj pusėj yra Quivedo. Čia nebuvo jokio tilto, o upė atrodė srauni ir gili. Indėnai mielai sutiko perkelti mus su džypu į antrą pusę. Pakrantėj matėsi stebuklingasis daiktas. Iš rankos storumo bąslių, surištų vijoklinėmis žolėmis, jie turėjo pasidarę tam tikrą keltą, dvigubai ilgesnį ir platesnį už mūsų džypą. Pakišus po kiekvienu ratu po lentą, užgniaužę kvapą užvažiavome džypu ant kelto. Nors didžioji dalis ir panėrė į vandenį, tačiau mes su džypu laikėmės viršuj, be to, dar keturi pusnuogiai šokoladiniai vyrai, kurie ilgomis kartimis laikė keltą prieš srovę ir stūmė jį su kroviniu į antrą pusę.

— Balsa? — paklausė Hermanas kartu su manim.

— Balsa, — linktelėjo vienas iš šių bernų, spirdamas negarbiai į bąslius.

Mūsų keltą pagavo srovė ir pradėjo nešti, bet bernai su kartimis šiaip taip atsilaikė. Keltas, kad ir įžambiai, vis tiek pasiekė ramų vandenį antrajame pakraštyje. Tai buvo mūsų pirma pažintis su balsos medžiu ir pirma kelionė balsos plaustu.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE NAUJIENAS

ŽINIOS IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

(ŽINIOS SURINKTOS IŠ ĮVAIRIŲ ŠALTINIŲ)

— žemės ūkio ministerijos vyr. valdybos vyriausias agronomas yra Antanas Golubas.

— Klaipėos mineralinių trašų fabriko (dabar vadinamo "Artojo" vardu) direktorius Zaoziorščikas ir vyr. inž. Malcikas apdovanoti Lenino ordinais. Ordinus įteikė Klaipėdos miesto vykd. komiteto pirmininkas (t. y., kaip ir burmistras) Kazys Petrauskas.

— Gruodžio 27 dieną buvo pranešta, kad Ramygalos gyventojai gavo Naujiems Metams puikią dovaną — naują kino teatrą (tiesa, tik 150 vietų). Bet po keturių dienų, sausio 31 dieną, jau buvo pasakojama, kad Ramygalos kino teatras numatomas užbaigti tik VIII kompartijos suvažiavimo garbei, kuris įvyks vasario 10—12 d.

— Raudonėje esanti atidaryta nauja ligoninė. Ligoninė tačiau turinti tik 10 lovų.

— Gruodžio 28 d. saulė, pagal ten įvestą Maskvos laiką, tekėjo 9 val. 42 min. Darbas įstaigose prasideda 9 valandą. Darbo pabaiga — 6 val. (1 val. pietų pertrauka). Saulė leidosi gruodžio 28 d. 4 val. 59 min.

— Maisto Prekių Pramonės ministerijos planavimo ekonominės valdybos viršininkas yra Albinas Martynaitis.

— Kauno mėsos kombinato (buv. "Maisto") direktorius yra Petras Vyšniauskas.

— Per pastaruosius 8 metus Panevėžyje iš viso esą pastatyta 400 gyvenamųjų namų po 3—5 kambarius (Išeina vidutiniškai po 50 namų — po vieną butą — kas metai. Panevėžyje gyventojų yra per 30,000). Tie visi namai turi apie 17,000 kvadratinių metrų gyvenamo ploto (Vienam namui išeina apie 42 kv. metrai, t. y., po 3 nedidelius kambarėlius).

— Jonavos Stalino vardo "kolūkis — milijonierius" didžiuojasi, kad už 1953 metus išmokamas atlyginimas — po 4½ kg grūdų ir po 2 rublius. Panemūnės rajono (centras Garliavoje) "Pirmūno" kolūkis žada išmokėti net po 5 kg grūdų ir po 2½ rublio už darbadienį. Tai aukščiausias ligi šiol skelbtas atlyginimas kolūkiuose.

— Telšių rajono laikraštis vadinasi "Komunizmo Aušra". Jo redaktorius yra Endriukaitis. Telšių rajono kompartijos sekretorius — Zubavičius.

— Klaipėdos teatre įvyko premjera: Maliuchino 3 v. pjesė "Senieji Draugai".

— LKP CK posėdyje prieš Kalėdas smarkiai kritikuotas "kultūrinis — buitinis darbo žmonių aprūpinimas". Nurodyta, kad smarkiai atsiliekama su butų statyba. Per trejus pastaruosius metus net paskirtų sumų neišnaudota 40 milijonų rublių ir daugelis planuotų statybų ne tik nebaigta, bet net ir nepradėta. Iš Klaipėdos "Trinyčių" fabriko pabėgo kitur per 500 darbininkų dėl to, kad jie ten neturėjo kur apsigyventi. Šiaulių vykdomasis komitetas ne tik nepadėjęs, bet net trukdęs žmonių buitiniais reikmenimis aptarnavimą. Kaltinta Vietinės ir Kuro Pramonės ministerijos bei Verslinės Kooperacijos Valdyba, kad neparūpina kuro, reikalingų prekių ir t. t. Kultūros ministerijai (valdomai Guzevičiaus) prikišta, kad daugelis klubų — skaityklų bei kultūros namų veikia silpnai ar esti visiškai uždaryti, kaimo bibliotekos pavėluotai aprūpinamos knygomis, kilnojamų kinų lankymas nereguliarus, įžymesni respublikos meno kolektyvai retai tepasirodą provincijoj. Nesirūpinama aprūpinti būtinais reikmenimis (butais, kuru ir t. t.) į kaimą nusiųsti žemės ūkio specialistai, gydytojai, mokytojai... CK nutarė: butų statybos ir aprūpinimo atsilikimą likviduoti! (Taip nutariama jau nebe pirmą kartą...)

— Kauno teatre pasireiškė nauja operos režisorė Regina Stankutė (ar Senkutė?). Ji pastatė Rossini operą "Sevilijos Kirpėją".

— Kolūkietis Pranas Bortkevičius nuo Šiaulių, paklaustas, ką jis 1953 metais nusipirko **iš savo uždarbio,** šitaip atsakė: "Už santaupas, **kurias gavau iš savo asmeninio sklypo,** jau įsigijau rūbų, batų, indų ir kitokių buitinių prekių. Be to, prieš šventes nusipirkau naują radijo aparatą. Ką Bortkevičius pirko iš savo uždarbio kolūkyje, jis mandagiai nutylėjo...

— Vilniaus Dailės Instituto studentų profsąjungos pirmininkas yra tapybos fakulteto studentas Anatolijus Mačiulaitis.

— Juozas Banaitis, 1940—41 metais buvęs Kauno radiofono direktorius, dabar yra švietimo ministerio pavaduotojas.

— Vilniaus miesto kompartijos sekretorius yra Kenevičius.

— Vilniuje, žvėryno priemiesčio pakraštyje pastatyta mokykla kolūkių pirmininkams. Sako, joje mokysis 500 kolūkių pirmininkų.

— LTSR Mokslo Akademijos sekretorius yra prof. Kazys Bieliukas. Prof. Vl. Lašas yra akademijos narys.

— Didžiojo Lietuvių Kalbos Žodyno redagavimas vyksta jau nebe prof. Balčikonio, o Kosto Korsako priežiūroje.

— Chomskis, jaunas politechnikos instituto dėstytojas, gavo matematikos — fizikos mokslų kandidato laipsnį.

— Oro temperatūra Lietuvoje Kalėdų — Naujų Metų laikotarpyje siekė iki 10—15° C žemiau nulio.

— Marijampolės MTS vyr. veterinarijos gydytoju yra Laurinaitis.

— Komunistinis poetas Vacys Reimeris sako, kad Augustinas Gricius parašė komediją "Viename Rajone". Naujas pjeses rašo Juozas Grušas ir Juozas Paukštelis. Romanus rašo V. Mykolaitis — Putinas, Antanas Venclova, Juozas Baltušis. A. Guzevičius ruošia "Brolių" ketvirtą tomą. Apysakas rašo Ieva Simonaitytė, Jonas Avyžius ir Aleksas Baltrūnas. Baltušis su Viktoru Miliūnu ruošia scenarijų kino komedijai "Oi, jūs grybai, grybai". Pats Baltušis sakosi galvojąs apie didelį romaną "Parduotos vasaros", kuriame norįs demaskuoti buržuaziją. O jei liksią laiko, tai rašysiąs pjesę iš inteligentijos gyvenimo, kur centrine tema būsianti — tarybinio tautų draugystės jausmo (t. y., rusų šlovinimo) ugdymas.

— T. Tilvytis pasiskelbė, kad 1954 metų pradžioj jam sueina 50 metų amžiaus, ir kad per 30 literatūrinio darbo metų daug laiko praleidęs besiblaškydamas su visais keturiais vėjais. Prieš metus buvęs pradėjęs rašyti poemą arba romaną eilėmis, tačiau darbas sustojęs dėl daugelio priežasčių. Svarbiausia — rugsėjo mėnesį susirinko Maskvoj kompartijos plenumas ir padarė tokių nutarimų, kad ir Tilvyčiui teko pagalvoti, kaip čia dabar rašyti... Jis taip ir sako: "KP **rugsėjo plenumo nutarimai privertė pergalvoti sumanymus".** Bet paskui, matyt, dalykai kiek aprimo ir jis priėjęs išvados, kad plano labai žymiai nereikėsią keisti, tad tikisi galėsiąs užsibrėžtą darbą baigti. Skundžiasi, kad jis pats labiau esąs įpratęs eiliuoti, o skaitytojas labiau mėgstąs prozą... Iš kitos pusės — teatras reikalauja rašyti vaidinimus...

— Antanas Venclova šiais metais žada baigti taisyti Puškino Eugenijaus Oniegino vertimą ir baigti versti Puškino Borisą Godunovą. Be to, jis tvirtina, kad 1954 metais Maskvoje įvyks lietuvių literatūros ir meno dekada. Ta dekada turėjo jau įvykti 1952 metų rudenį, ir tada jai buvo labai skubiai rengiamasi. Kažkodėl neįvyko. Paskui keletą kartų buvo minėta, kad ji įvyksianti 1953 metų rudenį. Irgi neįvyko. Dabar žada 1954 metais.

Carl Renda, kuris buvo areštuotas Detroite. Jis yra įtariamas pasikėsinimu nužudyti Walter Reuther, CIO prezidentą. Rendą lydi į teismo rūmus jo advokatas O'Larry (kairėje).

Mirė agrikultūros specialistas

Urbanoj, Ill., mirė 69 m. amžiaus H. P. Rusk, buvęs universiteto agrikultūros skyriaus dekanas ir žymus žemės ūkio specialistas mokslininkas. Universitete išdirbo 43 metus, paskui buvo išėjęs į pensiją.

Rusk yra davęs eilę pasiūlymų žemės ūkio departamentui vyriausybėje, ir daug jo tų pasiūlymų buvo 1953 m. priimta. Jis buvo didelis priešas valstybės kišimosi į žemės ūkį. Girdi, nuolatinė valstybės kontrolė žemės ūkyje esanti priešinga tiek laisvei, tiek demokratijai.

"NAUJIENŲ" JUBILIEJINIS KONCERTAS

ANNA KASKAS, OPEROS SOLISTĖ

š. m. vasario 21 d.

SOKOLŲ SALĖJE

2337 So. Kedzie Avenue

Dainuos operos solistė ANNA KASKAS ir choras

Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš $44,000,000.00
Atsargos Fondas virš $3,451,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Prof. Vaclovas Biržiška. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis. 208 psl. kietais apdarais $3.00
Minkštais apdarais $2.00
Vincas Krėvė Mickevičius—Mūsų garsiojo rašytojo 70 m. sukaktuvėms paminėti knyga. Knygoje įdėta rašytojo biografija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: "Paskutinis valanda" ir "Pagunda". 188 puslapių $2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. $2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvokas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. $2.75
Gyvieji numirėliai — Trijų veiksmų komedija. $1.00
Vargšas Tadas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina $1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija $1.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrišta į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. $3.00
Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl., įrišta į kietus viršelius $5.00
Prosper Mérimée. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. $3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 392 psl. $3.50
Jeronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. $5.00
L. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelės. 124 psl. $1.50
Prosper Merimee. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 433 psl. $3.00
Pulgis Andriušis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl. Kietais gražiais apdarais. $5.00
François Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. $1.75
François Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. $2.00
Juozas Grušas. Pabučiavimas. Novelės. 156 psl. $1.50
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. $1.50
Casey Deveikis—The Eager Beaver Regiment. 410 psl., didelio formato, gražiuose viršeliuose. $7.50
Antanas Škėma — Šventoji Inga Novelės. 226 psl. $2.50
P. Kesiunas — Tarp žalsvų palapinių. Romanas. 292 psl. $3.00
Česlovas Grincevičius — Vidurnakčio vargonai. Neįtikėtinos istorijos 134 psl. $1.50
August Gailit — Tomas Nipernadis. Pagarsėjusio estų rašytojo romanas. 316 psl. $2.50
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymesnių rašytojų novelių rinkinys 180 psl. $4.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykiai. Apysaka jaunimui ir senimui 508 psl., gražiai įrišta. $5.00
R. Spalis — Didžiosios atgailos Novelės. 354 psl. $3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis tvanas. 328 psl. $3.50
Ignas Šeinius—Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrišta $2.00
Jurgis Savickas — Šventoji Lietuva. Romanas. 248 puslapių, gražiai įrišta. $3.00
Vytautas Alantas — Pragaro pošvaistės. Romanas. 434 psl., gražiai įrišta. $3.50
J. Petruitis — Laisvę ginant. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. $2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Banišauskas — Angliakasių atsiminimai Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. $2.00
B. Stundžia — Buriavimas ir jūrininkystė. Daug naudingų nurodymų vandens sporto mėgėjams. 126 pusl. $2.00
Šatrijos Ragana — Sename dvare Apysaka. III leidimas. 176 psl. $2.00
Axel Munthe—San Michele knyga, I dalis, 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. $2.50
Axel Munthe—San Michele knyga, II dalis, 312 pusl. Parduodama ir atskirai. $2.50
Upton Sinclair — Raistas. Pagarsėjusi amerikiečio rašytojo apysaka apie lietuvių gyvenimą. 356 puslapių. $2.00
Anicetas Simutis — Pasaulio Lietuvių Žinynas. Informacijų apie viso pasaulio lietuvius, jų organizacijas ir profesionalus bei biznierius knyga. 366 puslapių $5.00
P. Abelkis — Žemaičių Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. $3.50
Marius Katiliškis — Užuovėja. Apysakų romanas. 362 psl. $3.50
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. $2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. $2.60
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus. Romanas. 220 psl. $2.50
Liudas Dovydėnas — Per Klausučių Ūlytėlę. Apysaka. 176 psl. $2.20
Dr. J. Balys. Lietuvių Tautosakos skaitymai, I-ji dalis. Išleido "Patria" $3.00
Jurgis Savickis. Raudoni batukai. 134 psl. $1.50
Landsbergis-Mekai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. $1.25
Jonas Balys. Tautosakos Lobynas, I-II dalis $3.00
A. Vilainis. Žemaičių Žemėje. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Chicago, 1952 m., 132 psl. $1.50
Jurgis Gliauda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. $2.00
Juozas Grišmanauskas. Tolimieji Kvadratai, New York 1952 m.. 192 psl. $2.00
Žvejo įdomūs pasakojimai iš bolševikų okupuotos Lietuvos.
Andrius Mironas, 40 populiarių dainų. Šlagerių tekstai, dainuoti su šokių orkestrais. .... Kaina 75c.
M. Gudelis. Lietuviai gynė savo miškus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkijoje su caro valdžios paskirtais miškininkais $2.00
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje $2.00
Nelė Mazalaitė. Gintariniai vartai $2.00
A. Garmus. Nemuno pakrantėmis. Atsiminimai iš senos caristinės Lietuvos prie Nemuno $1.25
Juozas Švaistas. Paskutinį kartą tave klausiu. Romanas. Liūdo Vismanto laida $1.50
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freiburgas, 1946 m. 206 psl. $1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. $1.50
Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, $1.25
A. Vaičiūlaitis. Kur Bakūžė Samanota $2.00
A. Vaičiulaitis. Valentina $2.00
A. Lalis lietuviškai angliškas ir angliškai lietuviškas žodynas. Minkštais aptaisais $12.00
Tas pats kietais aptaisais $14.00
Vilius Pėteraitis. Lietuviškai angliškas žodynas. 580 psl Kietais apdarais $5.00
Vilius Pėteraitis. Mažasis lietuviškai-angliškas žodynas (su tartimi). 420 psl. Kietais apdarais $2.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas. 1950 m. $4.50
Alg. Margeris. Čikagos Šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių $3.00
Alg. Margeris — Šliuptarniai, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. 652 psl., įrištas $3.00
Vytis spalvotas didelio formato 50c
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. $4.00
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25
Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. $1.00
Jonas Gailius. Kartuvės. Išleido "Rūta" 104 psl. $1.00
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. $2.60
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
L. Dovydėnas—Broliai Domeikos 260 psl. Premijuotas romanas $2.50
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas $3.50
Roman Rolland — Petras ir Liucija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. $1.20
Lazdynų Pelėda — Motulė Paviliojo. Iliustruota, 43 psl. $0.60
Dr. J. Basanavičius — Lietuviškos Pasakos, I dalis, 280 psl., gražiai įrišta $3.00
Dr. J. Basanavičius. Lietuviškos pasakos, II dalis. 336 psl. $3.00
Dr. J. Basanavičius — Iš gyvenimo vėlių bei velnių. 388 puslapių, gražiai įrišta. $3.50
Juozas Švaistas — Aukso Kirvis. 224 psl. Lietuvių pasakų motyvais. $2.50
Kazys Borūta — Baltaragio Malūnas 256 psl. iliustruota apys. $2.50
Dr. A. J. Karalius. Lyties mokslas. 394 psl. $7.00
Dr. A. L. Graičunas. Sveikata. 340 psl. $2.00
D. P. Chantepie de la Saussaye. Tikėjimų istorija $10.00
Didysis Sapnininkas. Sapnų reikšmių paaiškinimai. 186 psl. $1.50
"Keleivio" kalendorius 1953 m. su tautiškais ir bažnytiniais vardais. Be to, jame yra daug įvairios medžiagos apie Lietuvą ir įvairių pasiskaitymų. 96 psl. .... 50c.
J. Grabau-Grabauskas. Kelias į pasisekimą. 146 psl. $2.00
Halina Mačiulytė-Daugirdienė. Taupioji virėja. 290 valgių receptų. Įvairūs paaiškinimai apie valgio gaminimą. $2.00

Visas čia išvardintas knygas galima pirkti asmeniškai "NAUJIENŲ" Administracijoje, 1739 So. Halsted Street, Chicagos 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siųsti šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

ROBERTAS RACAITIS

Į ALIASKĄ IR ATGAL

Anchorageno plepiai ir pagyrai. — Vieton saulės rūkai.— Aukščiausias kalnas McKinley. — Pasiryžėlė mokytoja. — Ten kur visas miestas po vienu stogu. — Lažybos

Anchorageno gyventojai plepiai, šnekūs, mėgstą pasigirti. Jų pasakojimu, nieko nėra gražesnio, kaip čia saulės nusileidimas. Atrodė, kad jis kasdien čia toks nuostabiai gražus. Taip įtikinančiai jie kalbėjo. Tad didelės smalsos vedamas, skubėjau to gamtos grožio stebėti. Deja, užuot besileidžiančios saulės, išvydau tirštus rūkus. Kai čia lūkeriavau, tai pamačiau vandenimis baržą plaukiančią ir du skrendančiu sprausminiu lėktuvu.

Iš kažkur atsiradęs, vienas tokių plepių nekalbinamas pradėjo šnekėti:

— Atrodo, kad dar lis. Aišku, dieną galėtumėt matyti amžinai sniego nuklotus kalnus. Ten pat stūkso ugnikalnis (vulkanas) Spur. Jis sėja gyventojų tarpe nerimą. Juo nepasitikima. Prieš porą mėnesių jis prasnūdo, pradėjo veikti. Pūtė silpnas vėjas tą dieną. Jis nešė pelenus pro Anchorageno įlanką. Vidudieny saulė užtemo nuo tų suneštų dulkių. Miestas skendėjo tamsoje. Nieko visai nebuvo matyti. Pelenų buvo tiek sunešta, kad po labai stropių valymų visvien ant žemės dar pasiliko storas sluoksnis. Ana, kitoje pusėje, tūno aukščiausi JAV kalnai, tai McKinley. Matomumas blogas, tai jų nematyti.

Taip kalbėjo tas nelauktas žmogus, greta manęs atsiradęs. Jis kalbėjo visai nepaisydamas, ar aš jo klausau ar ne. Tur būt, jam atrodė, kad jo skelbiamos žinios tiek įdomios, kad kiekvienas privalo jų išklausyti.

Aš dėl jo skelbtų žinių nesijaudinau. Rytojaus dieną buvau pasinešęs vykti į valstybės globojamą parką, tai ten iš arti galėsiu stebėti McKinley kalnus.

Rytą traukiniu išvykau į McKinley. Aliaskos traukiniais susisiekimas patogiai sutvarkytas. Geležinkeliai jungia žemyną su vandenų pakraščiais. Iš uostų toliau gali keliauti vandenimis. 500 mylių ilgio vienų bėgių linija jungia Seward su Anchoragen, Nenana ir Fairbanks. Nuo Nenano naudojamasi tavoriniais laivais Tananos ir Yukon upėmis iki Marschall 80 mylių. Aliaskai tas suderintas geležinkelis su upe yra labai svarbus. Tuo sudėtingu keliu gabenami kailiai, mineralai, visokios kitos Aliaskos gėrybės ir iš kitur atvežtas maistas. Kai upė užšąla, toks susisiekimas savaime nutrūksta. Tada Nenano miesto gyvenimas sustingsta iki pavasario. Pavasaris kai kam laimę neša. Čia vyksta tada niekur kitur negirdėtos lažybos (gambling). Iš jų kartais neturtingas pasidaro turtingas. Tos lažybos eina "Nenana Ice Pool" vedamos. Lažybų dalyviai moka vieną dolerį. Kas tiksliai įspėja, kada pavasario žygio bus laužomi ledai, kada jų prasidės nešimas, tas laimi lažybas. Reikia įspėti ne vien tik dieną, bet valandą ir net minutes. Kas tiksliausiai įspėja, tas laimi. Tai Nenano gyventojų pavasaris laukiamas ne vien tik kaipo toks, bet ir dėl lūkeriavimo kas lažybas laimės! Kas turtinguoju taps! Ta diena visiems Nenano apylinkės gyventojams svarbi. Tada daug žmonių ir iš kitur atvyksta ne vien tik upe nešančių ledų pažiūrėti, bet ir lažybose dalyvauti, savo laimę išmėginti.

Ledų lūžis pranešamas labai įdomiu "instrumentu". Upėje įšaldomas kuolas. Prie to kuolo pririšama storoka viela. Kuolas tos vielos pagalba sujungiamas su laikrodžiu. Kai tik ledai pajuda 100 pėdų, tai *viela nutrūksta* ir laikrodis nustoja veikęs. Tada laikrody įtaisytas skambalas pradeda veikti. Sukeltas aliarmas visus Nenano gyventojus skatina bėgti dirstelti ne tiek plaukiančių ledų, kiek kas lažybas laimėjo. O laimi tas, kas atspėjo laikrodžio sustojimo momentą, arba bent kas tiksliau tą momentą nusako.

Vos upė spėja nuo ledų apsivalyti, tuoj prasideda tikrasis Nenano gyvenimas. Tada jau upe prasideda laivų judėjimas ir geležinkeliu vėl rieda traukiniai. Aliaskos gėrybės gabenamos į visas puses. Uostai atgyja ir atsiranda nauji laikini darbai iki žiemos šalčiai vėl sukausto gyvenimą.

Pakely į McKinley yra miestas Currey. Su mumis "Alaskos" laive kartu plaukė mokytoja į Currey. Dabar ji ten vyko traukiniu. Stoty Currey sustojome pavalgyti. Čia teko su mokytoja skirtis. Jos mokytojavimo pasirinkta vieta pašėlusiai įdomi. Rodos, pasauly niekur kitur panašaus miesto nėra, Tikriau gal ne miestas, o tik geležinkelio stotis su keliais mažiuliukais paskirais nameliais. Gi visas miestas talpinasi po tos stoties vienu stogu! Čia ne tik stotis su savo visa tarnyba dirba ir gyvena, bet po tuo pačiu stogu yra visokeriopos krautuvės, viešbučiai, užkandinės ir kiti užeigos namai. Po tuo pačiu stogu gyvens, dirbs ir naujai atvykusi mokytoja. Po tuo stogu yra ir mokykla! Mokytoja čia turės taip pat tokius patogumus, kokius mes turime didmiesčiuose, tai yra radiją, telefoną, paštą, knygyną ir visa kita, kas gerai išprususiam žmogui būtina ir reikalinga. Ji čia linksminsis ir, kaip ir kiti, sutiks atvykusius keliauninkus pasižvalgyti po Aliaską, kad įdomiai, kartu linksmai ir naudingai praleistų turimą laisvą laiką.

Aliaska savu gyvenimu įvairi, įdomi, patraukli, nors ir tas gyvenimas šiurpokas, nuotaikingas, bet savaip patrauklus. Ten, kur kadaise vien tik baltos meškos staugė, dabar kuriasi veržlus, jokių kliūčių nesibijąs žmogus. Laisvas žmogus. Taip ir toji mokytoja laisvai apsisprendusi atvyko čia šviesos židinį — mokyklą vesti. Atvyko ten, kur keturis mėnesius visai dingsta saulė; prasideda tamsi tamsutėlė naktis; kur tada siaučia pasibaisėtinos pūgos ar staugia šiurpulingi vėjai; kartais įsigali mirties tyla! Ji čia dirbs, ji čia vaikus mokys. Kas jai audros! Amerika žengia pirmyn! Ji pasitiki savimi. Su šypsena veide, ji stebi tą naują, jai iki šiol neįprastą gyvenimą. Aš jai pastebėjau, kad gilios žiemos metu, kada bus neišbrendamas sniegas, ji, neišeidama laukan, turės čia visus tuos patogumus, kokie turimi didmiesčiuose. Ji tik šypsojos. Ji besišypsodama mosavo ranka ir tuomet, kai mes jau tolome nuo McKinley su ja atsisveikinę.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 12 d., Sandaros svet., 840 W. 33rd St., 7:30 val. vak. Narės, gausiai dalyvaukite susirinkime, nes nuo jūsų buvimo daug priklauso drjos gerovė. **—S. Puniškienė,** nut. rašt.

Susivienijimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 12 d., Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St., 7:30 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti.
—A. Kaulakis, rašt.

UTENOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO metinis susirinkimas įvyks antradienį, sausio 12 d., 7:30 val. vakaro Wingeliausko svet., 4500 South Talman Ave. **—K. Kazlauskas, sekr.**

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs.
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENOS įiems duos
tikrą kelią jiems parodys.

JOHN JAKUBS
(Jakubauskas)

John Jakubs (Jakubauskas) Naujųjų Metų proga linki visiems laimės bei sveikatos ir nori, kad Lietuva būtų greičiau išlaisvinta.

LIŪDNA IDILIJA

Nors ir kaip stengiasi sovietiniai propagandininkai pavaizduoti dabartinį Lietuvos kaimo gyvenimą kaip gražią idiliją, jiems tas nesiseka. Pro sutirštintas jos spalvas visvien prasiveržia skurdas, vargas ir sunkus darbas. Atrodo, tokį tikslą turėjo ir specialus *Izvestijų* korespondentas Vasiljevas savo straipsnyje "Agronomo darbymetė," kuris buvo įdėtas 1953 m. lapkr. 27 dienos *Izvestijose*. Savo apybraižai jis pasirinko Lingailius, netoli Šiaulių.

Tiesa, iš pat pradžios jis bando nustebinti skaitytoją sovietinės santvarkos laimėjimais. Esą, "smarkia srove prasiveržė n a u j a s gyvenimas į Lingailius, ūkininkai uždorė senas ežias." Atsirado "erdvūs visuomeniniai pastatai," ant ežero išdygo hidroelektrinė stotis, kuri nešanti šviesą Lingailiams. Atrodo, - tik gyvenk ir norėk.

Tačiau su tuo visa idilija ir pasibaigia. Toliau prasideda pilkas ir sunkus gyvenimas. Danutė Sližauskienė, nežiūrint savo senyvo amžiaus, bando lenktyniauti laukuose su savo dukterimi Brone.. Bet kur ji, vargšė, ką padarys, jei jos Bronytė varo vagas neatsilikdama nuo vyrų, o su akėčiomis visus aplenkia. Nors *Izvestijų* korespondentas to ir nepasako, bet lengva suprasti, kodėl senoji Sližauskienė norėtų, kad jos Bronė pasidarytų sekretore, o ne paskum arklą lenktyniuotų su vyrais. Tačiau sovietų propagandininkams, ypač šiuo metu, svarbu, kad Bronė pasiliktų kaime. Užtat jie ir verčia ją pasakyti mamai, kad "jos likimas surištas su žeme-maitintoja." Neužtenka to, kad neatsilieka nuo vyrų lauke. Grįžus namo, ji skuba prižiūrėti sodų ir daržų, ir net vykstančios statybos.

Ketverius metus pasimokius Žemės Ūkio technikume, ji grįžta į savo apylinkės *Energijos* kolūkį kaip agronomė. Įdomu, kad ir Šiaulių MTS vyriausias agronomas taip pat moteris, Aldona Gudaitė. Bronė Sližauskaitė neranda savo kolūkyje nieko panašaus, apie ką taip iškalbingai rašo savo apybraižos pradžioje Izvestijų korespondentas — Vasiljevas. Net žemė ariama taip blogai, kad ji turi įsakyti ją iš naujo suarti. Kur tie erdvūs visuomeniniai pastatai, jeigu tik po kiek laiko, kaip Bronė pažymi savo užžrašų kuygutėje, "pagaliau pastatėme kiaulidę."... "Būtų gera," - rašo ji toliau, "visus gyvulius suvaryti į tokias patalpas." Vadinas, ligi šiol nieko panašaus nebuvo.

Taigi, pilka gyvenimo tikrovė atrodo visiškai kitaip, negu ją bando nupiešti sovietiniai propagandininkai.

\- B.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankauskas iždininkas, 3442 South Lowe Ave., tel. YA 7-2921; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4265 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; ižd. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Aleda Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PAŠALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. C. Yucius; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis,2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; ižd. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis. 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis. 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius. 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-ra mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; ižd. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Lietuvių Draugijos Skyr.: Pirm. K. P. Deveikis: nut. rašt. J. Areška; fin. sekr. ir iždin. K. Jakubka, 1806 So. 51st Court; iždo glob. M. Tribičius. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią ketvirtadienį Škadausko svet., 1500 So. 49th Ave.

UTENOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel., YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165 ir EN 4-9771; iždin. J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. VI 7-1279; Antanas Lukošius vicepirm., 2555 W. 43rd St., telef. LA 3-1310; Nellie Wilcop nut. rašt. 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba iždin., 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. St. Jakobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DI 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka K. Vikanis, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta 1-mą kiekvieno mėnesio ketvirtadienį svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

CHICAGOS NAŠLIŲ IR NAŠLIKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. W. Kriščiunas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; pirm. pagelb. A. Vezelis, 7248 So. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 6942 So. Campbell Ave., tel. GR 4-0435; fin. rašt. B. Aleksandra, 6419 So. Green St., tel. EN 4-8016; kas. H. Wittis, 4469 Archer Ave., tel YA 7-8388; kasos glob. J. Danis, 8235 So. Long Ave., tel. AB 2-2964; maršalka Joseph Grigonis. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio penktadienį 7 val. vak., Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel. PU 5-8099; fin. rašt. ir organ. Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave, tel. WA 8-0865; iždininkas Petras Snarskis, 610 E. 88th Street, tel. TR 4-9291; ižđo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt.-kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Palmer Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

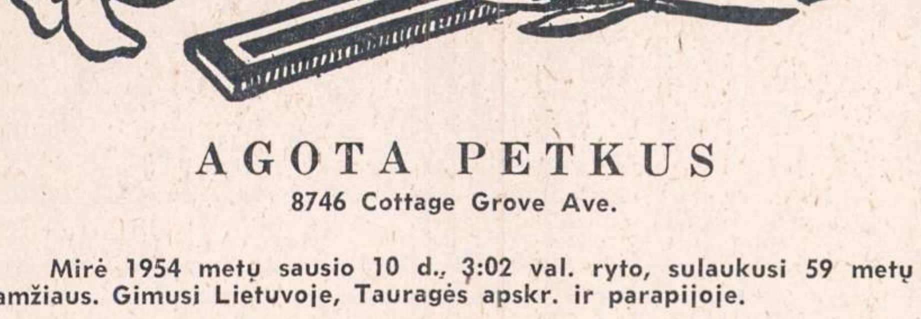

A G O T A   P E T K U S
8746 Cottage Grove Ave.

Mirė 1954 metų sausio 10 d., 3:02 val. ryto, sulaukusi 59 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr. ir parapijoje.

Amerikoje išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Paul Petkus, sūnus Pranciškus, jo žmona Pauline, 2 anūkai; sesuo Mary Ričkus ir jos vaikai; giminės: Petronelė Bareišienė, Juzefa Rašinskienė, Anna Sekreckaitė, Joseph Sekrecki, Mrs. Anna Kušinskienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Zimmerman koplyčioje, 91st ir Cottage Grove Avenue.

Trečiadienį, sausio 13 dieną, 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Joseph parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Agotos Petkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Sūnus, Marti, Anūkai,
Sesuo ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Zimmerman. Tel. TRiangle 4-1221.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

GARSINKITĖS "N A U J I E N O S E"

"VILNIUS TARP AUDRŲ"- PREMIJUOTINA KNYGA

Buvo laikai, kai Lietuvoj dainavom: "Į Vilnių, į Vilnių"... O vienas rabinas, kaip jau padavimai apie anuos laikus kalba, rodydamas savo lietuviškąjį patriotizmą, viešą prakalbą baigęs:

"Su tautos vadu iš pirmos,
Visa tauta iš paskos...
Ura, ura, ura! —
Į Vilnių, į Gedimino grabą!.."

Bet tai buvo laikai, kai patriotizmas buvo apmokamas. Kai ir redakcijos gerai atlygindavo už straipsnius. Dabar kas kita. Keliasdešimt tūkstančių lietuvių, iš nepriklausomos Lietuvos persimetusių į Vakarų pasaulį, dar nepajėgė išpirkti nė to 1,000 egzempliorių Vilniaus džiaugsmų ir skausmų knygos, kurią parašė J. Cicėnas, o išleido Terra.

Vadinasi, nyksta Vilnius mums iš kalbos ir iš galvos. Apie anuos (nepriklausomybės) laikus J. Cicėnas "Vilniuj tarp audrų" taip pat nevisur maloniai išsireiškia. Jis sako: "Knygos iš Vilniaus Kauną reta kada pasiekdavo. Vilniaus lietuviai įvairiomis priemonėmis parsigabendavo, gali sakyti, visą literatūrą. Kaunui tokių minčių nekildavo".

—o—

Kas nespėjo J. Cicėno knygos perskaityti, tas nors iš "Naujienose" spausdintų ištraukų suprato, kaip jautriai ir vaizdingai J. Cicėnas, faktais paremdamas, pavaizduoja Vilnių amžių bėgyje, o ypač šiame šimtmetyje. Berods, visos gyvenimo sritys pastebėtos, — kovos su svetimtaučiais, džiaugsmai ir nusivylimai savaisiais...

Kai kam mūsųjų koks posmelis, atrodo, ir nepatiko. Nieko nepadarysi, toks jau J. Cicėnas: nežiūrėdamas, anot tos patarlės, "ar ponas ar šėtonas" — atvirai tiesą žeria. Tiesai jis tarnauja. Nesidairo ir šiandien, ar mokės redaktorius honorarą, bet kiekvienu mums opiu klausimu prabyla.

—o—

"O lietuvių kovoje prieš bolševikus kraujas ar tai jau vanduo iš šaligatvio nuotekmės?"— tokiu klausimu J. Cicėnas savo knygoje atsiliepia į lenkų panegiriškus šauksmus Santarvei. Atsieit, nevien lenkas turi teisę į laisvę.

Neieško J. Cicėnas jokių pateisinimų slaviškajai ponų bajorų nagaikai, kaip tokios užuojautos kartais teikiasi reikšti kai kurie mūsų kultūrininkai, menamai, atsidėkodami už poniška išauklėjimą, išmokslinimą... J. Cicėnui visai nesvarbu, kokiu mokslo titulu (pasaulinio garso profesoriaus, ar ne) besinaudodamas kas ima niekinti lietuvių kalbą bei įrodinėti jos netinkamumą universitetui. Jis randa ir tam žodį pasakyti.

Didelis lietuvių kalbos mylėtojas ir jos turtintojas yra "Vilniaus tarp audrų" autorius. Jis nesivadovauja vien tik apiformintomis — apipavidalintomis lytimis, bet savo knygoje vartoja ir retus, liaudžiai težinomus žodžius bei išsireiškimus. Kas patiks — prilips, gyvojoje kalboje pasiliks.

—o—

Taip. J. Cicėno knyga verta ne tik visų lietuvių dėmesio, bet ji verta ir aukščiausios lietuvių literatūros premijos! Neabejoju, kad kas nors tars, jog ne savo darbą dirbu šia tema rašydamas, o ypač premijos kandidatą siūlydamas. Tačiau dabar tokie laikai, kad daugumas nesavą darbą dirbame...

Štai, rodos, rašytojų darbas rašyti, o skaitytojų pareiga jų knygas vertinti. Bet, kaip žinia, šiemet Lietuvių Rašytojų Draugijos literatūros premiją, kurios mecenatai yra Chicagos Lietuvių Auditorijos šeimininkai, nuspręs visi rašytojų draugijos nariai. Ir patys knygų autoriai turėsią progos slaptame balsavime už savo veikalą pabalsuoti; ir draugai draugo naudai susiblokuoti... Taip pat ir Australijoj gyveną rašytojų draugijos nariai, kurie metų gale išleistų knygų dar gal būsią nė nespėję pamatyti, taip pat galėsią vertinti... Balsavime galimybių begalės.

—o—

Jei jau demokratiški balsavimai, tai, tur būt, galima ir agitacija?

Kai kas sako, kad veikale svarbiausia autoriaus stilius. Idėjos gali būti senos, besikartojančios. Vilniaus problema mums sena, bet, sutinkant su kai kuriais J. Cicėno knygos vertintojais, tenka tik pakartoti, jog iš pirmo knygos puslapio J. Cicėną matome dailaus žodžio, originalaus sakinio meisteriu esant.

Turime ir pavyzdžių, kurie kalba šio autoriaus naudai. Jei tarptautinėse literatūros rungtynėse Nobelio premiją laimėjo Churchillis; jei anais metais buvo premijuoti lietuviškai aprašyti tolimos Italijos vaizdai, tai šiemet, atrodo, atėjo Vilniaus eilė. "Vilnius tarp audrų", nežiūrint gausių spaudos klaidų, premijuotina knyga.

—J. Klauseikis

Iš Chicagos Lietuvių Teatro veiklos

Statys A. Valentino "Sandūnus"

Chicagos Lietuvių Teatras šį sezoną numato pastatyti šiuos veikalus:

Albino Valentino linksmą 2-jų veiksmų vaidinimą **"Sandūnus"**, triveiksmę **Kosto Ostrausko** dramą **"Kanarėlę"**, penkių veiksmų **Kazio Inčiūros** veikalą **"Vincą Kudirką"** ir spektaklį mūsų jaunimui.

Teatre dirba aštuoniolika aktorių. Paskutiniajame susirinkime išrinkta nauja valdyba, kuri šitaip pasiskirstė pareigomis: **Antanas Rūkas** — pirmininkas, **Zita Kevelaitytė** — iždininkė ir **Gasparas Velička** — sekretorius.

Mūsų populiaraus ir taiklaus humoristo **Albino Valentino** veikalas **"Sandūnai"** statomas Lietuvių Auditorijoje š. m. vasario mėn. 7 d. Stato ir režisuoja Antanas Rūkas.

Kazio Inčiūros "Vincą Kudirką" stato ir režisuoja Gasparas Velička. Premjera numatoma š. m. balandžio mėnesį.

Kosto Ostrausko "Kanarėlės" premjėra numatoma š. m. kovo mėn. pabaigoje. Režisorius Antanas Rūkas.

Spektaklis jaunimui susijęs su didelėmis iškilmėmis spaudos atgavimo sukaktuvėms paminėti, kurias organizuoja Kultūros Taryba. A.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

J. PRONSKUS

BŪTIES PASLAPTYS

TREČIOJI SERIJA

(Tęsinys)

VI Klasė

Žmogaus kūno pasikėlimas (levitacija)

"Tai įvyko man dalyvaujant keturis kartus, tik tamsoje. Bandymų sąlygos, kuriomis jie įvyko, buvo visiškai patenkinančios, bet kadangi matymas yra būtina sąlyga "netikintiems įtikinti", aš čia suminėsiu tik atvejus, kurie buvo patvirtinti matymo jusnims veikiant.

"Sykį mačiau, kaip kėdė, kurioje sėdėjo viena ponia, pasikėlė nuo grindų per keletą colių. Kitu atveju, tikslu išblaškyti įtarimą, kad ji pati save kaip nors pakelia, ta ponia atsiklaupė kėdėje, taip kad kėdei pasikėlus mes matėme kėdės visas keturias kojas. Kėdė pasikėlė apie 3 colius, išsilaikė ore apie 10 sekundžių ir po to vėl lėtai nusileido ant grindų. Kitu vėl atveju du vaikai, atskirai, pakilo savo kėdėse nuo grindų. pilnoje dienos šviesoje, man pačiam prisilenkus stebint kėdžių kojas, kad tikrai niekas jų neliestų.

"Stebėtiniausi levitacijos įvykiai buvo pastebėti su pačiu Mr. Home. Trimis atskirais atvejais aš pats mačiau jį visiškai pakylant nuo grindų, sykį sėdint kėdėje, kitą sykį klūpant kėdėje ir dar sykį stovint ant kėdės. Kiekvienu atveju turėjau progos iš arčiausiai tuos fenomenus stebėti.

"Yra mažiausiai 100 užrašytų atvejų, kai Mr. Home buvo pakilęs nuo žemės, dalyvaujant ir stebint įvairiam skaičiui žmonių."

VII Klasė

Mažų daiktų judėjimai žmonėms neliečiant

"Čia noriu paliesti eilę labai ryškių reiškinių, kurie visi įvyko griežtomis drausmės sąlygomojo kambario gale, apsupkur joks triukas nebuvo įmanomas. Mediumas atvykęs į mano namus ir pasodintas valgomojo kambario gael, apsuptas ratelio jį akylai stebinčių asmenų, negali jokiais triukais priversti griežti akordeoną, laikomą mano paties rankoje klavišais žemyn, juo labiau negali priversti akordeoną skraidyti po kambarį ore ir tuo pat sykiu groti. Jis negali įsigabenti mašinos, kuri priverstų mano kambario langų užlaidas suptis arba pakelti venecines užlaidas per 8 pėdas aukštyn, arba sumegzti mazgą nosinėje ir ją padėti kitame kambario gale, arba skambinti kitame kambario gale esantį piano, arba kortų kaladę skraidyti ore, arba pakelti nuo stalo vandens karafą su stiklu, arba pastatyti galu aukštyn karolių juostelę, arba priversti judėti švytuoklę, įtaisytą į stiklo vožtuvą ir pritvirtintą cementu prie sienos."

(Bus daugiau)

Mirė nuo automobilių dujų

17 m. amžiaus R. Rodriguez, 4539 S. Justine, mirė garaže, 4501 S. Ashland, kaip atrodo, nuo automobilio motoro sukeltų dujų, smalkių (anglies viendeginio). Tuo metu kaip tiktai veikė automobilio motoras, o garažo durys buvo uždarytos.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS
SHELL BENZINAS
Atlieka visus motorų ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.
DARBAI ATLIEKAMI KRUOPŠČIAI IR SĄŽININGAI.
Darbo valandos: Garažas 7-6—Benzinas 7-9—Sekmadieniais 9-8.
Vadovauja: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir VLADAS PAALKSNIS
Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!
Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos.
FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas
Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.
ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Jei keliatės į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervežti daiktus
Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell St. WAlbrook 5-9209

C. L. D. D.
Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepsi viršutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas: YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.
Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

DR. R. GELŽAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2705 WEST NORTH AVENUE
(įėjimas šalia Crystal teatro)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Kitu metu pagal susitarimą.
Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 SO. DAMEN AVENUE
Tel.: PRospect 6-7800
Priėmimo valandos: pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 val. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Trečiad., penkt. 6-9 val. vak.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821
DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted Street
Valandos pagal susitarimą nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St. — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Val.: Pirm., Penkt. 5-8; Antr., Ketv. 6-8:30, Šeštad. 3-5. Trečiad. uždaryta.
Telef.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Val.: Pirm., Treč., Penktad. 6-8:30; Antr., Ketvirt. 5-8:30. Šeštad. 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959.
Namų telef.: ROckwell 2-2387.
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

PERKRAUSTYMAI (MOVING)
Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.
Patarnauju pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096
CHICAGO 29, ILL.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

DR. KAZIMIERAS MICHEL

Optometristas - Orthophistas
4654 SO. ASHLAND AVE.
Praneša savo pacientams, kad jis išvyko į Phoenix, Arizona. Ten pasiliks 2 mėnesius pasilsėti ir tvarkyti reikalus savosios Turistų Stovyklos adresu
9239 CAVE CREEK ROAD
SUNNYSLOPE, PHOENIX, ARIZONA
Jis sugrįš į savo kabinetą apie vasario 12 dieną.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius, pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt. nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta.
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

Automobilių taisymas

Darbas atliekamas prityrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vak. M. ČESAS, 5842 So. Green Street (kieme)
Tel. WEntworth 6-6699

Įvairių firmų geriausios kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTIJA, IŠSIMOKĖJIMAI
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 So. Halsted — DA 6-6887

PRAMONINIŲ NAMŲ UŽLAIKYMAS
813 WEST 35th STREET
"Tuck-pointing", Garu nuvalymas, Mūrijimas, Išorinis dažymas, Pilnai apdrausta.
Apie langus aplipdymas.
24 val. telefonu patarnavimas.
Veltui apskaičiavimas.
VIrginia 7-4087—YArds 7-2641

Savininkai didesnių ir mažesnių gyvenamų namų arba biznio pastatų, duokite atlikti
DARBUS GERAI!
MES ESAM "FORMICA TOP" INSTALIACIJŲ SPECIALISTAI
Vandentekio ir Kanalizacijos Kontraktoriai.
Gyvenamų ir biznio pastatų darbas.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI
Skambinti
TRIANGLE 4-6173
RADCLIFFE 3-3498
Mes turime leidimus, draudimą ir užstatus. Darbas atliekamas pagal F. H. A. planus.

HENRY EVANS
PLUMBING & HEATING
Lietuvių firma

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kąd ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoteri svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

JOIN NOW!
Contact your local Civil Defense Director or (local Civil Defense phone and address) or write to:
Ground Observer Corps,
U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

Skaitykite "N-nas"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Nauja socialinės draudos mokesčių lentelė

Nuo š. m. sausio m. 1 d. čia socialinės draudos mokestis padidinamas.

"Mokesčio pakėlimas", aiškina vietinės socialinės apdraudos vedėjas, "buvo numatytas 1950 metais kongreso priimtu socialinės draudos mokesčio įstatymo priedėlio, siekiant ateityje laiduoti egzistuojančią senatvės ir našlių apdraudos programą".

Dirbantieji įmonėse ir įstaigose nuo sausio mėnesio pradžios šiam tikslui turės mokėti ne 1½%, kaip iki šiol, bet 2%. Tai lies asmenis, uždirbančius ne daugiau kaip $3,600 per metus. Tokią pat sumą ateityje mokės ir darbdaviai.

Pagal šį potvarkį po gruodžio 31 d. turės atsiskaityti visi algų gavėjai, nežiūrint kada jie būtų jas uždirbę.

"Privatiems verslininkams ir amatininkams, dirbantiems sau, mokestis bus pakeltas nuo 2¼ į 3%. Bet 3% pakėlimas bus taikomas tik jų 1954 metų uždarbiui. Už 1953 metus jie mokės dar 2¼% taksą. Kaip ir anksčiau socialinės draudos mokestį jie sumokės grąžindami federalinėms įstaigoms pajamų mokesčio formas ir sumas, kas turės būti atlikta ne vėliau kaip iki 1954 metų kovo 15 dienos. Jų 3% socialinės draudos 1954 metų mokestis turės būti sumokėtas iki 1955.3.15".

Tuo pačiu laiku krašto pajamų mokesčio rinkimo tarnyba pranešė, jog dar šių metų pabaigoje darbdaviams bus išsiuntinėtos naujosios pajamų mokesčio ir socialinės apdraudos lentelės, pagal kurias darbdaviai iš savo darbininkų atskaitys atitinkamas sumas.

Kongreso įstatymu tolimesnis socialinės draudos mokesčio pakėlimas numatomas 1960 metais, kada tiek darbdaviai, tiek darbininkai mokės 2½%, o privatūs savarankiški verslininkai ir amatininkai 3¾%.

Spaustuvės istorijos paroda

Viešojoje miesto bibliotekoje (Randolph ir Michigan) sausio 17—23 dd. bus atdara paroda, kurioje bus pavaizduota spaudinimo priemonių istorija. Be kitko, bus išstatytas vienas Gutenbergo (pirmojo spausdintojo) Biblijos lapas. Šis lapas bibliotekos įsigytas iš G. Wells, retų knygų pirklio New Yorke.

495,000 pagalbos šauksmų

Illinojaus Bell Telephone Co. praneša, kad praeitaisiais metais jos telefonistės bei telefonistai yra perdavę 495,000 pagalbos šauksmų per telefoną. Pavojaus atveju tokių šauksmų Chicagoj buvo 375,000. Žmonės šaukdavosi ugniagesių, policijos, gydytojo ar kitko.

Prieš nepadorų skelbimąsi

Krašto radijo, televizijos pardavėjų suvažiavime Chicagoje buvo nusiskųsta, kad kai kurie biznieriai labai neetišku būdu skelbiąsi.

K. Gillespie, kuris suvažiavime vadovavo skelbimų diskusijoms, pareiškė, jog gamintojai turėtų pradėti žygį prieš pardavėjus, kurie vartoja nepadorią reklamą.

Tik "Naujienų" teisus žodis.
Koks vežimas, jei be ienų,
Koks lietuvis be "Naujienų'
Juk kasdieną pasirodo

Nepateisina slėpimosi už 5 papildymo

Wilmette metodistų kun. Dr. Crove pareiškė, jog kongresinis komitetas priešbolševikinei veiklai tirti atliekąs naudingą ir reikalingą darbą, nors vienu kitu atveju pasitaiką ir nereguliarumų. Jis taip pat kaltino tuos apklausinėjamuosius, kurie slepiasi už penktojo konstitucijos papilymo, atsisakydami komitetui liudyti, bijodami save inkriminuoti. Jei kas nekaltas, galįs nebijoti, kad jis bus pakaltintas. Šiaip komunistų naudojimasis tuo 5-ju konstitucijos papildymu esąs nusikalstamas darbas. Crove pasakė: "Mes mobilizavome savo jaunuolius ir auksą ginti laisvajam pasauliui nuo mūsų priešų, o po to davėme visišką laisvę mūsų priešams veikti mūsų tarpe be kliūties. Tai yra neleistinas aklumas".

Cicero

Balfo skyriaus susirinkimas įvyks šį trečiadienį, sausio 13 d., 8 val. vak., Šv. Antano parapijos salėje. Bus renkama valdyba 1954 metams ir aptarti kiti svarbūs reikalai. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

Balfo Cicero skyriaus valdyba

Mirė Andrius Kelles

Tuoj po Naujųjų Metų mirė Andrius Kelles, gyvenęs 1532 N. Honore St., Chicagoje 22, Ill.

Bus laidojamas ketvirtadienį, sausio 14 d., iš Zacharskio koplyčios (Wabansia ir Hermitage).

Sakoma, kad turėjęs brolį Detroite. Kiek žinoma, yra palikęs didesnį palikimą.

Auksinis Luckų jubiliejus

Sausio 17 d. Juozas ir Magdalena Luckai, 6719 So. Rockwell St., minės auksinį (50 metų) vedybinio gyvenimo jubiliejų.

Jiedu susituokė 1904 metais sausio 17 dieną (taipgi sekmadienį) Dievo Apvaizdos bažnyčioje, 18 gatvėj, Chicagoj. Marquette Parke gyvena 28 metai; prieš tai gyveno miesto vakarinėj daly. Juozas Luckus, ilgus metus dirbęs pas siuvėjus, yra išėjęs pensijon. Magdalena Luckienė, dar Lietuvoje pasižymėjusi "kantorka", moka daug senų lietuviškų dainų; jų dalį užrekordavo prof. J. Balys.

Pp. Luckų dukros Elena Melasienė ir Juzė Kačinskienė (Katch) gyvena Marquette Parke. Luckai turi du anūku — Eleanorą Mellas (dainininkė, kuri, matomai paveldėjo grandma talentus), ir James Katch.

K.

Susižiedavo

Dainininkė Eleanora Mellas susižiedavo su Pranu Zapoliu. Abu yra Ateities Šokėjų nariai ir dalyviai.

Pranas, buvęs Ateities vicepirmininku, yra tarnavęs JAV kariuomenėj, medicinos techniko srity. Jis dirba vienos didelės maisto firmos knygvedybos skyriuje, vakarais lanko universitetą, biznio administracijos kursus. Gyvena Brighton Parke su motina (tėvas mirė praeitais metais).

P-lė Mellas jau plačiai užsirekomendavo Chicagoje ir kitur pianiste, dainininke ir vaidintoja; yra dalyvavusi koncertuose, operetėse, radio programose ir kt. Ji yra narė Ateities Šokėų, Alice Stephens Mergaičių Choro ir Marquette Park parapijos choro. Ji ir jos tėvai, Jonas ir Elena (Luckutė), gyvena Marquette Parke.

Prano motina ir Eleanoros tėvai yra čia gimę lietuviai — visi ne tik puikiai kalba lietuviškai, bet yra, tikra to žodžio prasme susipratę lietuviai. K.

TRUMPAI

— **A. Landsbergio** veikalą "Stiklinį kamuolį" ruošiasi statyti Lietuvių Teatras Chicagoje. Režisuos Stasys Pilka.

— **A. Nykos Niliūno** "Orfėjaus medis", kuris dėl technikinių kliūčių buvo užtrukęs spaustuvėje, artimiausiomis dienomis išeina iš spaudos. Dailininkas Kazys Janulis. Leidžia Vytautas Saulius. Knyga 128 puslapių, didelio formato ir labai gero popieriaus. Leidžiama itin mažu tiražu — 350 egzempliorių, kurių 50 numeruotų ir autoriaus pasirašytų. Šioji knyga bus didelė staigmena ne tik poezijos, bet ir dailiosios knygos mėgėjams. (k)

— **A. Škėmos "Vienas ir kiti"** paskutinį kartą buvo Lietuvių Teatro čia suvaidinti sausio 10 d. International House patalpose. Nevieno ir antrą kartą spektaklin atsilankiusio šis didžiąją Lietuvos tragediją vaizduojąs veikalas su patrauklumu buvo žiūrimas.

— **A. Stephens - Steponavičienės** dramatizuotų dainų koncertas įvyks vasario 7 d. Marijos aukštesn. mokyklos salėje. Bus pateikta Banaičio, Paulausko, S. Šimkaus, Čaikovskio kūrinių. Dalyvaus taip pat sol. V. Baltrušaitis ir A. Valeišaitės išraiškos šokio šokėjos.

— **M. Jakaitis**, 18 kolonijos gyventojas, tarnaudamas kariuomenėje, mokosi rusų ir ispanų kalbų.

— **Br. Gulbinas**, 7832 S. Eberhard Ave., sunkiai susirgęs, nugabentas į Jackson Parko ligoninę.

— **Lietuvių komitetui** prie Immigrants' Protective League tos lygos direktorė Mrs. McCready sausio 14 d. ruošia Oak Parko rezidencijoje iškilmingą arbatėlę. Ja norima pagerbti lietuvių komiteto narius, kurių rūpesčiu praeitą rudenį buvo suruoštas lygos naudais visais atžvilgiais pasisekęs lietuvių koncertas.

—**Stp. Dambro**, žinomasis Roselando veikėjas, nors šiuo metu jau yra pasitraukęs iš aktyvios visuomeninės veiklos, bet vis labai rūpinasi, kad vietos demokratų klubas ir kitos organizacijos uoliai dirbtų ir neužmirštų Lietuvos laisvinimo darbo.

— **J. Švedas**, buvęs "Pirmyn" choro akompaniatorius, ruošiasi stoti į muzikos konservatoriją Chicagoje baigti muzikos studijų. Kaip Korėjos karo veteranas, jis gaus tam tikrą pašalpą mokslui eiti, bet jos neužteks mokslui ir pragyvenimui. Todėl jis kurį laiką, grįžęs iš Korėjos, dirbo fabrike, norėdamas susitaupyti pinigų mokslui.

—o—

— **Gražina Būgaitė**, garsiojo kalbininko Kazimiero Būgos duktė, šiuo metu gyvena Scranton, Pa., su savo nebegalinčia užsidirbti pragyvenimo motina. Būgaitė yra baigusi Vyt. Didžiojo Universiteto Humanitarinį Fakultetą, išėjusi lietuvių kalbos ir literatūros skyrių. Kaip ir daugumas tremtinių intelektualų, ji negali gauti darbo pagal savo pasirinktą specialybę, duoną užsidirba sau ir motinai vienoje siuvykloje.

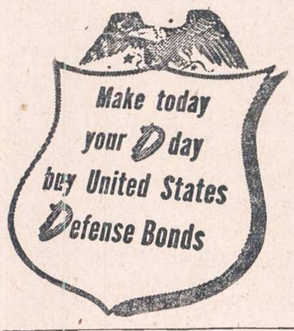

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Vienas iš $20 banknotų, pavogtų iš pinigų spausdinimo biuro, pasirodė National Produce kompanijoje (Washingtone). Kompanijos pareigūnai egzaminuoja banknotą. Iš saugiosios voltos buvo pavogta $160,000 (dvidešimt doleriniais banknotais). Vagystė jau išaiškinta ir kaltininkai suimti.

Mūsų bendrieji kultūriniai reikalai

(Sutrumpintas Lietuvos Laisvės Komiteto nario K. Bielinio pranešimas Visuotiniame Amerikos Lietuvių Kongrese, įvykusiame 1953.XI.27—28 dd. Chicagoje.)

Turime Lietuvą už geležinės užuolaidos ir Lietuvą emigracijoje. Pirmoji Lietuva yra aklinai izoliuota nuo viso pasaulio ir nuo mūsų pačių atskirta, gyvena sunkiai įsivaiduojamose sąlygose. Antroji, Lietuva emigracijoje, išblaškyta po įvairius kraštus, kiekviename tų kraštų atskirai dar savo keliu išparceliuota didesnėmis ir mažesnėmis dalelėmis. Jei su Nemuno Lietuva neturima jokio ryšio, tai Lietuva emigracijoje, kad ir išparceliuota, kad ir po įvairius kraštus išblaškyta, gyvena laisvose sąlygose, ir niekas jai jokių geležinių ar kitokių užuolaidų nenukalė ir jomis viena nuo kitos neatskyrė. Jei iki šiol neturime po emigracijas išblaškytos Lietuvos jos dalis jungiančios bendros organizacijos ir neišlaikome tarp jų nuolatinio ryšio, tai čia mes patys esame kalti. Atrodo, kad mūsų didžiųjų kolonijų Australijoje, Brazilijoje, Argentinoje, Anglijoje, Vokietijoje, Kanadoe ir JAV lietuviai galėtų lengvai sudaryti bendrą ir pastovų tarpusavio ryšį.

Dabartinėje padėtyje kiekvieno paskiro krašto lietuviai gaivinasi kaip išmano, veikia kaip supranta ir gali. Visoje lietuviškoje emigracijoje klesti savo kiemo ir savos varpinės politika. Teisybė, įvairių kraštų lietuviškoji spauda nuolatos kartoja bendrus poiltinius siekimus; bet viso to maža. Emigracijoje gyvenąs aktyvas, pasiskaitęs spaudos pranešimų, gerų ar blogų, dažniausiai tuo ir pasitenkina. Teisybė, kartą per metus ruošiami didžiųjų Lietuvos praeities dienų minėjimai, raginami savieji būti dosniais ir aukoti, ir pasitenkiname, kai naikinamos tautos reikalams gauname kvoterį.

Kovai reikia įvairių ginklų

Mes, be jokios abejonės, esame kovojanti ir nenurimstanti dėl mums daromos skriaudos tauta. Kovojanti, kol neatgausime sau visiškos laisvės ir nepriklausomybės tvarkytis taip, kaip mums geriau ir patogiau gyventi, savo gyvastį išlaikyti ir savo ateitį užtikrinti. Bet šiais moderniais laikais, kad galima būtų laimėti, kovojama ne vienos kurios rūšies ginklais. Laimėjimui reikia visų rūšių ginklų.

Vienas tokių aštrių kovos ginklų yra šis Amerikos Jungtinių Valstybių Lietuvių Kongresas. Mes susirinkome čia, kad pirmiausia patys sau ir saviesiems primintume, jog esame gyvi, ir dar kartą pakartotume, jog siekiame nepriklausomos, laisvos ir demokratiškos Lietuvos atkūrimo. Iš kitos pusės, mes šiuo savo kongresu pareiškiame šio krašto politikos vairuotojams, kad esame laisvės ir nepriklausomybės tauta. Tą, ką čia susirinkę darome ir tariame, yra šios šalies lietuviškosios išeivijos politinės kovos aktas. Šiuo savo žygiu mes primename pasauliui, kad be savo krašto politinės laisvės nenurimsime.

Svarbus ALT vaidmuo

Kad šis politinės kovos ginklas veiktų ir pastoviai būtų aštrus, mes, JAV lietuviai, mūsų politinės organizacijos ir fraternaliniai susivienijimai, sukūrėme bendrą politinių organizacijų viršūnę — Amerikos Lietuvių Tarybą (ALT). Tad turime mūsų politinės minties ir kovos štabą, Altu vadinamą, kuris šioje šalyje stovi Lietuvos politinių siekimų sargyboje, planuoja ir vykdo mūsų politiką, mobilizuoja kovai vesti visus išteklius ir skleidžia teisingą informaciją apie Lietuvą visur, kur tiktai yra reikalinga. Jei neturėtume šio politinio lietuvių kovą jungiančio centro, argi šios šalies vyriausioji institucija — kongresas — būtų taręs pavesti savo nariui kongresmenui Charles J. Kerstenui vadovauti to paties kongreso sudarytai komisijai tirti Rusijos nusikalstamus darbus, padarytus lietuvių tautai. Šis kongreso komisiojs darbas turės lemiančios reikšmės mūsų Tėvynei ateityje. Šis aktas pinigais neįkainojamas. O dabartinis mūsų čia susirinkimas, sutraukęs į Chicagos kongresą pirmaeilius mūsų žmones, taipgi yra didelės svarbos, nes jo darbus seka tūkstančiai mūsų brolių, pasilikusių namuose.

Taigi, jei nebūtume sudarę Alto, planuojančio ir organizuojančio mūsų politinę kovą centro, vargiai mes būtume nuveikę tą, ką jau esame pasiekę, ir vargiai mes čia bendrai susirinktume savo reikalais pasitarti. Alto veikla, be abejonės, jaudina mūsų priešą, Lietuvos okupantą. Jis daug duotų, kad ir Alto, ir mūsų čia kongreso nebūtų. Tuomet jis ramiai niokotų mūsų Tėvynę ir tęstų savo nusikaltimus.

Reikia, kad pati tauta būtų gyva

Bet, kad būtume stiprūs ir pajėgūs kovoti politiniais ginklais, reikia, kad pati Tauta būtų gyva ir savo kultūroje kūrybinga. Reikia, kad ir jaunoji karta išsilaikytų ir pajėgtų perimti iš senosios visa, ką pastaroji yra dariusi, kad kovą tęstume iki laimėjimo. Bet kas dabar šiuos bendruosius mūsų kultūros reikalus ir uždavinius tvarko ir organizuoja? Kas planuoja, studijuoja ir aptaria? Kas skatina mus šia kryptimi veikti. Ogi niekas. Šiems reikalams neturime specialios organizacijos, neturime bendro vadovaujančio centro, kultūriniams reikalams štabo. Jos viršūnėj turi atsistoti kultūrinį veikimą koordinuojąs centras. Kultūrinis ir politinis centrai nebus vienas kitam priešingi, jie papildys vienas antrą. Nuo to mūsų pajėgumas keleriopai sustiprės, tad ir bendras mūsų svoris padidės.

(B. d.)

Sovietų Sąjunga ir užsienis

Rusijoje labai daug kalbama ir rašoma apie užsienį, ypač apie JA Valstybes. Anot raudonųjų propagandininkų, Amerikoj vykstąs rasinis pažeminimas, darbo žmonių išnaudojimas, viešpatauja skurdas ir neraštingumas.

Kiekvienas teisybės balsas iš užsienio atsimuša į geležinę uždangą. Nei iš Sovietų Sąjungos, nei į Sovietų Sąjungą niekas nėra įleidžiamas. Trukdoma klausytis užsienio radijų, o spauda draudžiama įvežti ir išvežti. Netgi rusų vidaus reikalams skirta propagandinė literatūra užsienyje sunkiai gaunama. Čia visi knygynai verste užversti bolševikinės propagandos ir jos agentų spaudiniais, skirtais užsieniui.

Paprotis šmeižti užsienį dabar įvestas ir pavergtoje Lietuvoje

Savo gyvenime užsienin nė kojos neiškėlę propagandininkai susiriesdami juodina JAV, Anglijos ir kitų aukšto lygmens valstybių gyvenimą.

Neseniai Klaipėdos pedagoginėje mokykloje bolševikiniai agitatoriai surengė tos mokyklos mokiniams seminarą apie JAV. Jame ypač pasižymėjo mokytoja Rimkevičiūtė ir IV-to kurso mokinės Garjonaitė ir Preibytė. Tos trys draugės pasirodė visiškai nieko neišmanančios ne tik apie Ameriką, bet ir apskritai nieko nežinančios apie užsienį. Be bolševikinių šmeižtų, jos nieko nėra girdėjusios nei skaičiusios apie gyvenimą ir darbą kitose valstybėse.

Užsieny IV-to skyriaus pradžios mokyklos vaikai daugiau žino apie kitas valstybes, negu Klaipėdos pedagoginės mokyklos vadinamosios mokytojos ir studentės. Net baisu pagalvoti, kad draugės Garjonaitė ir Preibytė jau yra pasiekusios IV-tą kursą ir nepoilgo taps mokytojomis. Jos terš bolševikiniais nuodais lietuvių vaikų protus ir širdis ir skiepys neapykantą žmonėms ir tautoms, kurios yra pasiruošusios ištiesti pagalbos ranką pavergtiesiems,

Maskoliai daug plepa apie taiką, bet tai jų peršama taika yra bolševikinė. Jie nori, kad visi būtų taikingi, t. y. nusiginkluotų ir bolševikų užpulti nesigintų. Jie taip pat daug kalba ir rašo apie Sov. Sąjungos ir kitų tautų draugystę: kuria draugijas, skelbia draugystės mėnesius, o patys per partiją, agitatorius ir mokyklas skleidžia mirtinę neapykantą ir pavergimą kitoms tautoms. Geriausias tos neapykantos pavyzdys ir yra Klaipėdos pedagoginės mokyklos mokinių seminaras ir to seminaro medžiaga pasinaudojusi "Komjaunimo Tiesa". D.

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten raskite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur ji galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas į kurį reikia kreiptis.

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

EARN OVER $66.00 A WEEK

We want an older man as a janitor and any man in a machine shop. Must be sober, steady and healthy. This is a permanent job. Apply at 2719 SOUTH POPLAR

B E E F B O N E R S
Čia yra gera proga patyrusiems kaulų išpiovėjams (beef boners); taip pat suteikiam įvairių lengvatų tinkamiem vyram. Liberališkos akordinio darbo (piece work) ratos neribotam uždarbiui. Nuolatinis darbas, gyvybės apdrauda, hospitalizacija, pensija, apmokamos atostogos ir kitos lengvatos. Ideališkos darbo sąlygos centraliniai esančioje dirbtuvėje.
Rašykite: "Naujienos", Box 4513, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
paduodant savo amžių, patyrimą ir kur su jumis galima susisiekti, arba šaukite VIncennes 6-3153 po 1 val. po pietų arba vakarais.
Visi atsakymai bus laikomi paslapty.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

GRADUATES!
Excellent opportunity
Immediate opening
CLERK - TYPIST
35 hour week. Good salary
Experienced preferred but will train
Good working conditions
Permanent position.
ILLINOIS CREAMERY AND SUPPLY CO.
717 So. Damen Ave.
Phone SEeley 3-6877
MRS. SINCHER

SECRETARY - STENO
Knowledge of shorthand essential.
Interesting diversified work.
5 day week—37½ hours
STEADY JOB
For appointment call:
MISS KOZAK
CL 4-6100

WONDERFUL opportunity for Beauty Operator to manage Beauty Shop in South Suburb with option to buy. Must have Illinois license.
Call Gary 4-8106—Mrs. Sokol
or write:
3540 Washington, Gary, Indiana

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 So. Halsted Street
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas ir sudaryti morgičius. Sudaro dokumentus. Dirbam vakarais.

36 APARTMENTAI, 5 krautuvės, gražus pastatas gražioje Marquette Park apylinkėje. Metinės pajamos $28,440. Kaina 7 kartus didesnė negu gaunama nuoma.
Penki 4 kamb. apatrmentai Brighton Parke. Prieinama kaina.
WALTER DERENGOWSKI REALTY
VIrginia 7-2179

RENTING IN GENERAL
Nuomos

TVARKINGAI moteriai arba vyrui išnuomojamas vienas gražus kambarys. Galima naudoti visą butą. Centralinis šildymas, karštas vanduo. Su arba be valgio. 716 West 60th Place. WEntworth 6-7729

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

RESTORANUI ir lukerių štorui reikalingas pusininkas arba parduosiu visą. Tel. LAfayette 3-9889.

GROSERNĖ IR DELIKATESAI
Gerai einąs biznis. Gyvenimui kambariai užpakalyje krautuvės. Du miegamieji, gazo šiluma. Žema renda. Greitam pardavimui—paaukosime.
2444 W. 71st St. PRospect 6-6037

TAVERNA ir namas pardavimui; 6 kambariai užpakalyje, 3 kambariai palepėje. Karšto vandens šiluma ir šildytuvas. Po visu namu beismontas. Pastatas su visais įrengimais. $22,000. 4624 S. California Av. VIrginia 7-8546

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKOMA ANNA VALIUKAIČE—Leosia Daukienė. 6220 So. Parkside Avenue.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.

Garsinkitės "N-nose'